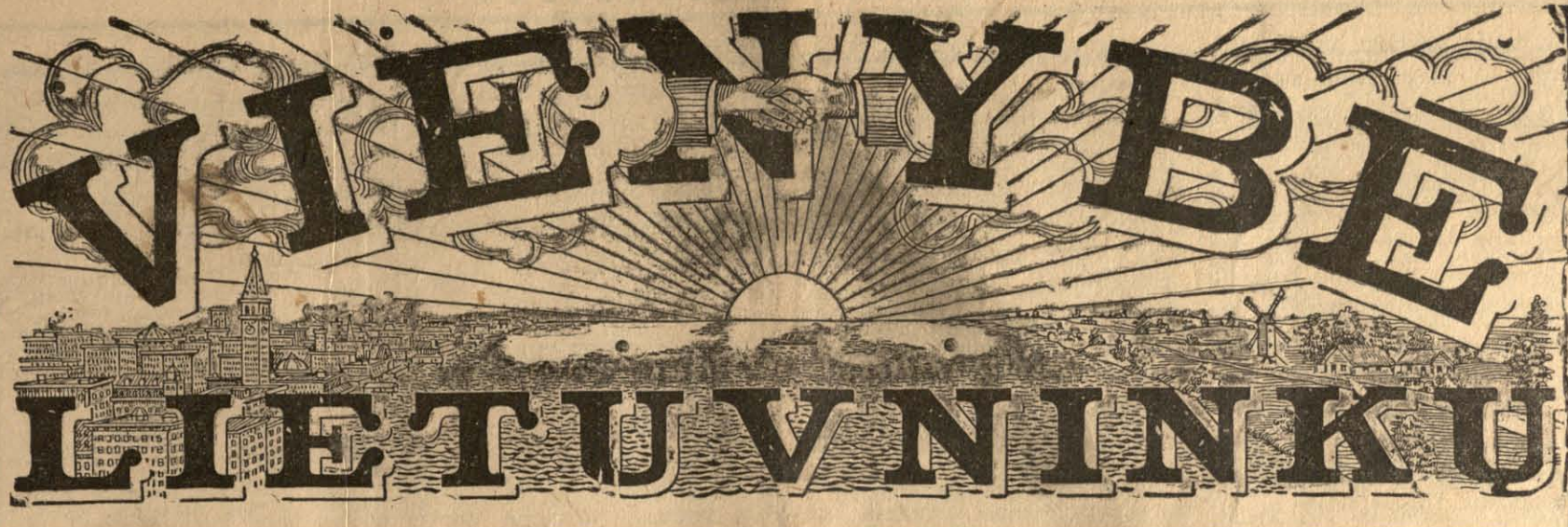

VIENYBE LIETUVŪNINKŪ
 IŠEINA KAS SEREDA
 Brooklyn New York.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 Apgarsimų kainų klauskite laišku:
 J. J. Paukštis ir Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBE LIETUVŪNINKŪ
 PUBLISHED EVERY WEDNESDAY.
 Brooklyn New York.
 Yearly subscription rate:
 In the United States ... \$2.00
 To Foreign Countries .. \$3.00
 To Canada \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to the publishers:
 J. J. Paukštis & Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Sanjungiečiams gerai sekasi

Vokiečiai per paskutines dvi savaites nustojo 12,000 kareivių užmuštais ir sužeistais. Rusai atėmė tranšėjų liniją prie Rygos ir muša austrus Karpatuose.

IS KARĖS LAUKO

RYTINIS FRONTAS.

RUSAI SU DIDELIU SMARUMU SPAUDZIA VOKIEČIUS IR AUSTRUS ATGAL.

Petrogradas. Žiaurus mušiai atsibūva Karpatų kalnuose prie Kovel, Vladimir-Volynsk ir Rygos srityje. Ypač atkakliai kariuojama delei Kovelio. Gen. Brusilov su naujai pribuvusia kariuomene smarkiai spaudžia priešus tarpe Lutsk-Kovel ir Kolo-me-Delatyn.

Vokiečiai-austrai mėgino prasi-veržti pirmyn palei upę Stochod, Volynijoje, bet tapo atmušti. Galicijoje rusai tinkamai atremia priešų atakas, o tulose vietose žymiai atstumė juos atgal. — Kovel ir Vladimir-Volynsk pavojuje. Taipgi grėšia pavojus ir Lvovui (Lemberg).

Palei Rygą bei Dvinos pakraštyje atsibūva smarkus artilerijos veikimas, bei susirėmimai, bet be žymių rezultatų. Rusai laikosi tvirtai.

Šiose dienose 17 priešų orlaivų bombardavo stotį Zemiren, arti Baranovių; — 27 bombos nu-puolė ant Igonbučio. — Sulyg neoficiališkų pranešimų vokiečių-austrų nuostoliai prie Kovelio siekia apie 100,000 kar.

KAZOKAI PERĖJO KARPATUS.

Londonas. Pranešama, kad ke-li skyriai rusų kazokų perėjo Karpatus ir pasiekė Vengrijos pakraštį. Priegtam, rusų kariu-menė veržiasi ant Jablonitza ir Kirlibaba perėjimų, ir galima spėti, kad ji greit atsidurs Ven-grijos lygumoje.

SMARKŪS MUŠIAI VOLYNIJOJE IR GALICIJOJE.

Berlinas. Bavarijos kunig. Leo-poldo armija atmušė keletą rusų atakų Baranovių srityje. Žiau-rų susirėmimai atsibūva palei upę Stochod ir Kovel bei Vladi-mir-Volynsk srityse. — Į šiaurę

nuo Sokol bei palei upę Styr gen. Linsingeno kariuomenė sumušė rusus ir atstumė juos atgal. — Į piet-vakarius nuo Lutsk vokiečiai atstumė priešus iki Greszkoviec-Jelizarovo. Rusai stengiasi prasi-veržti pirmyn Lipos srityje bei Bukovinos pakraštyje.

Rygos apielinkėje rusai mėgi-no kelis sykius atakuoti vokie-čių pozicijas, bet be pasekmės. Ypač smarkios atakos atsibuvo Ekau-Kekkau. — Abelnai imant, rusai niekur neįstengia žengti pir-myn, nors dėda visas pastangas ir nesigaili nei kareivių, nei amu-nicijos.

BALKANŪ FRONTAS

ARTILERIJOS VEIKIMAS.

Berlinas. Militarės dalykų sto-vis Albanijoje per kelis mėnesius laikėsi be permainos. Dabar gi pranešama, kad palei Voyusa, į šiaurę nuo Avlonos, atsibūva artilerijos veikimas bei lengvi susirėmimai.

MAŽI SUSIRĖMIMAI TARPE SAJUNGIEČIŪ IR JŪ PRIEŠŪ.

Atenai. Graikijos parubežyje laiks nuo laiko atsikartoja maži susirėmimai tarpe sąjungiečių ir jų priešų, bet jokių permainų to-je srityje neįvyko. Anglai-fran-cuzai yra pasirengę prie genera-lio užpuolimo ant savo priešų.

VAKARINIS FRONTAS

ANGLAI VERŽIASI PIRMYN.

Londonas. Bazentin-Longueval srityje atsibūva desperatiškas mu-šis. Vokiečiams buvo pasisekė užimti kaimą Longueval ir Del-ville mišką, bet sekančią dieną čia jie tapo sumušti. Anglai nu-žengė pirmyn apie 1,000 jardų į šiaurę nuo Bazentin-Longueval. Abelnai, ant visos linijos tarpe an-glų ir vokiečių eina smarkus mušis. Visur anglai laikosi tvir-tai. Gen. Haig tvirtina, kad da-bar anglų viršus yra aiškus —

vokiečiai vis eina silpnyn. Ang-lai paėmė virš 12,000 vokiečių ne-laisvėn. Liepos 21 d. ofic. prane-šta apie didelius toje srityje an-glų laimėjimus.

FRANCUZAI MUŠA VOKIEČIUS ATGAL.

Paryžius. Tarpe Hardecourt ir Estres (upės Somme pakr.) eina smarkus mušis bei artilerijos vei-kimas. Smarkiausiai kovojama delei Peronne — labai svarbaus gelžk. punkto. Francuzai randa-si visai arti miesto. Vokiečiai su pastebėtinu smarkumu stengiasi atstumti atgal, bet be pasekmės. Tiesa, vokiečiams pasisekė atsi-imti Biaches, vienok vėliaus jie tapo atstumti atgal, — užimta net pirma tranšėjų linija. Vok-iečiai į pietus nuo Somme trauk-iasi atgal. — Liepos 20 d. pa-imta apie 3,000 vokiečių nelai-svėn.

Anglai ir francuzai tikisi už dienos-kitos paimti Bapaume ir Peronne. Ikišiol jie kartu paė-mė apie 25,000 vokiečių nelai-svėn.

VOKIEČIAI ATMUŠA ANGLŪ-FRANCUZŪ ATAKAS.

Berlinas. Liepos 19 d. vokiečiai šturmu atsiėmė nuo anglų Lon-gueval ir mišką Delville. Nežiur-int ant didelės anglų kariu-me-nės tarpe Anere ir Hardecourt, vokiečiai laikosi tvirtai ir atmuša visas priešų atakas. Liepos 20 d. paimta apie 300 anglų nelaisvėn.

Į pietus nuo Somme francuzai atnaujino keletą užpuolimų ant vokiečių pozicijų, bet be žymios pasekmės. Ypač smarkios ata-kos atsibuvo prie Biaches, Bar-leux, Estres ir Sommercourt. Smarkus priešų artilerijos veiki-mas leidžia spręsti apie rengimā-si prie naujo užpuolimo.

SMARKŪS ARTILERIJOS VEIKIMAS PRIE VERDUNO.

Londonas. Vokiečiai atnaujino labai smarkų bombardavimą for-tų bei francuzų pozicijų abiejose Meuse pusėse. Plačiai kalbama, kad vokiečiai rengiasi prie gene-ralio šturmo ant Verduno.

ITALIJOS -- AUSTRIJOS FRONTAS.

ITALAI PASEKMINGAI ATAKUOJA AUSTRŪ POZICIJAS.

Bama. Italai užėmė austrų po-zicijas prie Corno del Coston ir pasekmingai atakavo priešus Po-sina lygumoje. Pasubio srityje ir Lagarina lygumoje italai tvir-tai atrėmė priešų atakas. — Apart to, atsibuvo artilerijos vei-kimas ir kitose Trentino vietose bei prie Isonzo. — Austrų orlai-vis bombardavo Marostica, arti Vienzo.

Berline paskelbta, kad austrų orlaiviai pasekmingai bombardavo gelžk. ir kariškas įstaigas Tre-viso; — numesta 90 bombų.

UŽKAUKAZIO BEI MESOPOTAMIJOS FRONTAS.

TURKAI NEISTENGIA ATSI-LAIKYTI PRIEŠ RUSUS.

Petrogradas. Rusai sumušė tur-kus į pietus nuo Trebizondo ir Baiburto apielinkėje ir žymiai at-stumė juos atgal. — Paimta apie 1,300 turkų nelaisvėn. Apart to, rusai užėmė Kugi — svarbų punktą kelių tarpe Erzerumo ir kitų miestų. Taipgi pasekmingai rusai veikia Muš srityje. — Mo-sul apielinkėje rusai pasitraukė atgal, užimdami naujas pozicijas.

Persijoje atsibūva maži susirė-mimai Sineh ir Kermanšah srity-se. Prie Ispahan rusai sumušė Persijos nomadų gaujas.

TURKAMS SEKASI PERSIJOJE IR MOSUL SRITYJE.

Konstantinopolis. Turkai atmu-šė rusų atakas netoli Sineh ir Kermanšah, — rusai, panešė di-delius nuostolius, pasitraukė at-gal.

Užkaukazyje turkai sumušė rusus Mosul srityje. Apart to, tur-kai tvirtai atrėmė keletą priešų atakų Trebizondo ir Baiburto srityse.

Bassorah apielinkėje turkai su-mušė anglus ir pašovė jų orlaivį.

Iš Visur

PALEIDZIAMA 500,000 SUVIŪ KASDIEN.

Londonas. Čion pranešta, kad an-glų fronte nuo pradžios gene-ralio užpuolimo ant vokiečių kas-dien paleidžiama apie 500,000 šu-vių. Anglai dabar gerai yra ap-rūpinti amunicija, todėl jie taip pasekmingai ir veikia prieš vok-iečius.

RUSIJAI PAŽADAMA DARDANELIAI.

Londonas. Sugrįžusi Rusijon parlamentarė delegacija prane-šė armijos bei jureivijos komi-tetų (V. Dumos) posėdyje, ku-riame dalyvavo užsienio ministe-ris M. Sazonov ir didžiama Du-mos narių, kad sąjungiečiai paža-da Rusijai Dardanelius bei su-smaugos pakraščius. Pranešimą davė prof. Milukovas.

SUBMARINŪ VEIKIMAS.

Kopenhagen. Paskutiniu laiku Anglijos pakraščiuose ir Vidur-žeminėje jurėje kasdien paskan-dinama po 2-3 įvairios rūšies garlaivius — daugiausia anglų ir francuzų. Gėn tankiai tampa au-ka ir neutrališkų valstijų laivai. Taip šiose dienose buvo torpeduo-ti vienas Holandijos ir vienas Švedijos laivas.

FRANCUZIJOSJE ŠAUKIAMA KARIUMENĖN 48 METŪ AMŽIAUS VYRAI.

Paryžius. Kariška valdžia šau-kia kariumenėn buvusius karei-vius nuo 1888 metų, t. y. vyrus 47-48 metų amžiaus.

VILLOS KAREIVIAI SKUBIAI TRAUKIASI ATGAL.

Chihuahua. Generalui Trevino pranešama, kad Villos kareiviai perėjo Durango liniją ir vejami gen. Carranzos kariuomenės, sku-biai traukia Durango prov. gi-lumon.

R. CASEMENT'O APELIACIJA ATMESTA.

Londonas. Kriminališkų apelia-

cijų teisme išneštas Irlandijos pa-triotui Roger Casement mirties bausmės nuosprendis tapo patvir-tintas. Tą nuosprendį dabar gali atmainyti lordų rumas bei kara-li.

NAUJA ANGLIJOS KARĖS PA-SKOLA.

Londonas. Parlamentan įneša-mas projektas delei užtraukimo naujos karės paskolos sumoje £450,000,000 (apie \$2,250,000,000). Apie tai pranešė premjeras at-stovų rume liepos 19 d. Tai vienuolikta paskola nuo karės pradžios. Išviso karės reikalams bus užtraukta paskolos £2,832,000,000 (apie \$14,160,000,000).

TURKAI PAĖMĖ NELAISVĖN 6,200 ITALŪ TRIPOLYJE.

Konstantinopolis. Oficiališkai paskelbta, kad susidariusi iš liuosnorių turkų kariuomenė, pa-šos Nuri Bey vedama, pilnai pa-sekmingai veikia prieš italus Tri-polyje ir prieš anglus vakar. Ai-gypte.

Paskutiniame susirėmime su italais arti miesto Misratah (Vi-duržeminės jurės pakraštlyje, Tri-polyje) turkai išlošė mušį, paim-dami nelaisvėn 6,000 italų karei-vių ir 200 oficerių ir užgrieb-dami 24 kanuoles. Misratah ir Dejejadid turkų liuosnorių ran-kose. Tarpe tų vietų ir pakraščio italų visai neliko. Misratah priskaitoma apie 8,000 gyv.

Vak. Aigypte turkų liuosnoriai taipgi pasekmingai veikia, bet smulkių pranešimų nėra.

PRAKALBOS APIE TAIKĄ VOKIETIJOJE.

Berlinas. Nacionalis vokiečių komitetas, kurio pirmsėdžiu yra kunigaikštis v. Wedel (kaizerio gen.-adjutantas), rengia visą eilę prakalbų, kurias atliks garsiausi vokiečių mokslo vyrai įvairiose šakose. Tuom norima tinkamai išgvildinti taikos klausimą ir su-laikyti kraštutinių prijungimo šalininkų veikimą, kurį palaiko konservatai ir dešinieji nacijon-liberalai.

Prakalbų rengimo komitetas pažymi, kad Vokietija pageidau-

ja garbingos taikos, vienok užvertos ne kokia nebut kaina. Komitetas nemia kancelierius politiką, bet nesutinka su valdžios uždraudimu viešai svarstyti apie karę bei taiką.

Prakalbų kampanija prasidės rugpjūčio 1 d. Prakalbos atsisbus 50 didžiųjų miestų. Svarbieji vokiečių laikraščiai remia prakalbų rengimo komitetą; taipgi didžiama katal. laikraščių, su katalikų vadu Dr. Spahn. — Tokis viešas svarstymas apie karę ir taiką — labai svarbus dalykas, turintis visais žvilgsniais didelę reikšmę.

IRLANDIJOS KLAUSIMAS PARLAMENTE.

Londonas. Atstovų rume premjeras Asquith pranešė Irlandijos nacjonalistų vadui J. Redmond, kad Irlandijos bilius šiose dienos bus paduotas atstovų rumui.

J. Redmond pranešė laišku karės ministeriui Lloyd George, kad irlandai labai nepatenkinti lordo Lansdowne kalba lordų rume ir pasiryžimu laikyti Irlandijoje apie 40,000 anglų kareivių tvarkos palaikymui.

MEKSIKONAI-BANDITAI ATAKAVO TRUKI.

Chihuahua, Meksika. Villos šalininkai atakavo trukį arti Santa Ysabel. Banditai tapo atmušti; 8 jų tapo paimti. Banditų būrį vedė Villos leit. Martin Lopez.

ORLAIVIŲ LENKTYNĖS.

Mendoza, Arg. Buenos Aires buvo surengtos kariškų orlaivių lenktynės, kuriose dalyvavo kelias Piet-Amerikos kraštų. Lenktynes laimėjo Uaguarėjans lakunas leit. Yerisso; lenktynių tolimas — 645 mylios.

FEDERALISKA BELGIJOS UNIJA.

Bruselis. Plačiai svarstoma

apie naują politiską tvarką Belgijoje — planuojama padaryti Belgijai federaliską uniją iš dviejų valstijų — flamandų ir valonų, panašiai Austro-Vengrijai ir Šveicarijai. Neseniai atsibuvusiame susirinkime tapo suformuluota konstitucija naujai Belgijai. Kiekviena valstija valdysis savistoviai, išimant abelnus reikalus. Vienoje bus flamandų kalba, kitoje — francuzų.

VIESULOJE ŽUVO 200 ŽVEJŲ.

Londonas. Užėjus smarkiai viesulai (tifonui), salos Ceylono pakrastyje žuvo apie 200 žvejų; kartu tapo sunaikinta apie 100 žuvinink. laivelii.

NAUJAS ARGENTINOS PREZIDENTAS.

Buenos Aires. Oficialiskai tapo paskelbta liepos 20 d., kad naujo Argentino prezidento vietą užima Dr. Hipolito Irigoyen ir viceprezid. — Senjor Don Pelago Luna, išrinkti sujungtame senatorių ir atstovų posėdyje birželio 12 dieną.

Iš Amerikos

ANGLIJA PASKELBĖ AMERIKOS FIRMOMS BOIKOTĄ.

New York. Iš Londono pranešta, kad Anglijos valdžia oficialiskai paskelbė 82 Sv. Valst. firmas, su kuriomis po bausme uždrausta Anglijos piliečiams vesti prekybinius dalykus. Firmos, kurioms paskelbtas boikotas, sulgy anglų valdžios tvirtinimo, kontroliuojamos vokiečių kapitalu.

Beveik visos iš boikotuojamų firmų randasi New Yorke. Dvi randasi Philadelphiaje, dvi — Galvestone (Texas), dvi — San Francisco, Cal., viena — Seattle, Wash., viena — Ocala, Fla., vie-

na — Virginiijoje ir viena Pennsylvanijoje.

Šitas Anglijos valdžios pasielgimas sukėlė daug kalbų bei ginčų Amerikos pirklybos srityje. — Tuli žymus veikėjai bei prekybos ekspertai nurodo, kad tai pasiekėjimas ant Sv. Valst. prekybos bei piliečių gerovės. Anglija, savo pasielgimu kenkia Amerikos komercijai, kas priešingai tarptautinėms tiesoms.

Manoma, kad delei to bus išneštas prieš Angliją rimtas protestas. (Bet reikia atsiminti, kad Anglijos valdžia mažai paiso Sv. Valst. protestų bei notų, todėl ir šiame atvejuje protestas-nota pasiliks be pasekmės).

LAUKIAMA \$400,000 AUKŠU IŠ KANADOS.

New York. Bankierių tarpe daug dabar kalbama apie gabenimą Anglijos aukso į S. Valst. Mat, nuo gegužio pradžios Anglijos valdžia pristatė į Sv. Valst. apie \$200,000,000 aukso. Kartu paskelbta, kad ateityje, bent per 6 mėn., kasdien iš Ottawos (Kanada) prisiunčiama po \$3,000,000 aukso. Aukšas gabenamas New Yorkan, dalis — Philadelphiaj.

NAUJAS AMBASADORIUS TURKIJON.

Washington. Galop tapo paskirtas Abram I. Elkus iš New Yorko nauju ambasadorium Turkiijon vieton rezignavusio Henry Morgenthau, kuris kiek laiko atgal sugrįžo Amerikon. — A. Elkus yra advokatas ir pilnai tinka užimti jam skiriamą vietą.

C. CASTRO TAPO ILEISTAS.

New York. Imigracijos valdžia atsiskak įleisti New Yorkan bu-

vusį Venezuelos prezidentą gen. Cipriano Castro ir jo žmoną. Delei to buvo kreiptasi į Washingtoną. Galop, paliepiant darbo ministeriui, Wilsonui, C. Castro tapo ileistas. Jis (su žmona) sustojo Savoy viešbutyje ir po trijų dienų išvažiavo į Porto Rico.

Y. M. C. A. TURI 782 NAMUS.

New York. Paskelbta, kad laike paskutinių 16 metų Y. M. C. A. ingijo Šiaur. Amerikoje 423 namus, kainuojančius \$61,700,000. 1900 metuose draugija turėjo 359 namus, kainuojančius \$21,600,000. Tokiu būdu dabar draugija turi 782 namus, kainuojančius \$83,300,000. 1915 m. draugija atidengė 23 naujus namus, kainuojančius \$6,000,000. Draugijon priklauso virš 700,000 vaikų bei jaunų vyrų; apie 100,000 lavinasi vakac. vakarinėse klase; 350,000 naudojasi gimnazijomis, 125,000 gyvena dormitorijose ir 130,000 užsiregistravo tikybinėse ir abelnai apšvietos klase.

Tai prakilmiausia jaunuomenės lavinimo-auklėjimo draugija Amerikoje ar net visame pasaulyje.

"DEUTSCHLAND" PASIRENĖS KELIONĖN ATGAL.

Baltimore. Kaip pranešama nuo liepos 20 d., vokiečių submarinas-milžinas „Deutschland“ yra galutinai pasiruošęs plaukti atgal Vokietijon, — laukia tik patogaus laiko ir tinkamo oro. Mat, už trijų mylių srities randasi anglų ir francuzų kariški laivai, kurie stengsis paimti ar paskandinti tą vokiečių prekybinių submarinų. Kalbama net, kad anglai tam tikslui panaudotų net submarinus.

Submarinas patalpino apie tukstantį tonų (tona — apie 2,000 svarų) nikelio ir gumos. Skelbiama, kad submarine vežama apie \$4,000,000 aukso ir apie \$100

000 vokiečių aukšniais pimigais. — „Deutschland“ kapitonas Paul Koenig ir jureiviai laikosi šaltai ir pilnai pasitiki laimingai sugrįžti tėvynėn. — Anglai ir francuzai pasitiki pagauti submariną. — Laukiama pribuvimo naujo vokiečių submarino „Bremen“, kuris atgabens išimtinais vaistus.

CARRANZA PRIIMA TAIKINIMOSI PLANĄ.

Washington. Gen. Carranzas valdžia prisiuntė užsienio ministerijon notą, kurioje priima pirmiau paduotas Sv. Valst. valdžios taikos planas delei išrišimo nesusipratimą tarpe Sv. V. ir Meksikos. Delei to bus susaukta jungtinė Komisija, kuri tinkamai aptars visus dalykus, o ypač klausimą kaslink galutinio prašalinimo iš Meksikos Sv. V. kareivių. Kitas svarbus klausimas — tai apsaugojimas Sv. Valst. rubežiams nuo užpuolikų bei banditų.

D'ANNUNZIO PRIBUS AMERIKON.

New York. Iš Romos pranešama, kad italų poetas Gabriele D'Annunzio, kuris daug prisidėjo prie išikišimo Italijos karėn, esąs pasiryžęs atlankyti Madridą, Lisaboną, Paryžių, Londoną ir New Yorką. Jis keliausias propagandos tikslu už sąjungiečius.

VENGRIJA IŠSILAIKYS IKI KARĖS GALO.

New York. Iš Budapesto pranešama, kad Vengrijos parlamento narys grafas Mich. Korolyi tapo išrinktas naujai susitvėrusios neprigulmybės partijos pirmininku. M. Karolyi pasakės, kad Vengrijoje jokio nesutikimo nėra ir kad svarbiausia visų vengrų pareiga, — visomis pastangomis ginti tėvynę nuo užpuolikų.

INDOMUS VOKIEČIŲ PATRIOTAS.

Beaver Falls, Pa. Tulas vokie-tis Paul Ott per du metu nerimastavo, kad jis niekuom negalipatarnauti savo tėvynei. Galop jis sumanė vesti kiek galint daugiau pačių, idant su laiku pristatyti Vokietijon visą būrį vaikų-kareivių. Sumanyta-padaryta. Jis „vedė“ septynias pačias, kurios gyveno sutartyje. Bet čia įsimaišė policija ir sugadino visus vokiečio-patrioti planus.

PASAULIO SOCIALISTŲ NEUTRALĖ KONFERENCIJA.

New York. Iš Haagos pranešama, kad liepos 31 d. čia prasidės neutralių viso pasaulio socialistų konferencija apkalbėjimui taikos klausimo.

ŽUVO 35 ŽMONĖS; PADARYTA MILŽINISKI NUOSTOLIAI.

Asheville, N. C. Pasekmė neseniai perėjusios šitoje srityje baisios viesulos — žuvo 35—40 žm., padaryti nuostoliai apkalnuojama apie \$15,000,000.

DARBININKŲ REIKALAI

NEW YORKO „CLOAKMAKERIŲ“ STREIKO KLAUSIME.

Jau apie 13 savaitių tęsiasi N. Yorko „cloakmaker'ų“ streikas. Streikuoja apie 50,000 darbininkų — moterų ir vyrų. Konferencija tarpe rubsiuvių unijos atstovų ir darbdavių sąjungos atstovų, apie ką buvo pranešta pereiname „V. L.“ num., neprivedė prie pageidaujamo rezultato — ji tapo, pertraukta, kadangi darbdaviai griežtai atsisakė išpildyti svarbiuosius streikierių reikalavimus.

35 New Yorko stambūs „biznierių“ pasiuntė prez. Wilsonui prašymą kaslink užbaigimo „cloakmaker'ų“ streiko. Prašyme nurodoma, kad tas streikas pasidarė nacionale problema, galinčia kenksmingai atsiliiepti ant rubsiuvystės industrijos, ant vatų ir vilnų kainų ir ant audimo industrijos Naujoje Anglijoje. Išreiškiamą pageidavimas, idant prezidentas prisidėtų prie užbaigimo streiko ir prie palaikymo tinkamo bei ramaus atsinešimo tarp darbdavių ir darbininkų. Prašymas siunčiamas per Henry Morgenthau.

Kartu miesto majoras Mitchel siunčia prez. Wilsonui laišką, kuriame paremia biznierių prašymą ir išreiškia pageidavimą federaliskos intervencijos delei užbaigimo to nelemto streiko, delei kurio apie 50,000 darb. būva apie 12 savaitių be darbo, nešant apie \$5,000,000 uždarbno nuostolių su daug milijonų nuostolių delei vertelgytės, sulaukiant užsakymų išpildymą sumoje \$100,000,000. — Priegtam dabar prasideda rubsiuvystės industrijoje rudeninis darbymetis.

Pasiuntusieji prašymą pasitiki, kad prez. Wilson paves streiko užbaigimo dalyką darbo departamentui, kuris yra išrišęs daug ne-

— Na, tai einame.

Einant namon teko girdėti visokių kalbų, tarp einančių iš „pikniko“; vieni sakė, kad nieko „gero“ piknike nebuvo, kiti, kad daugiau esą nenaudinga tokius piknikus lankyti, ir kad su sausa gerkle reikia eiti namon.

P. Sakat.

FELJETONAS

Liudnas piknikas

Subatos diena. Saulutė be jokios mielaširdystės kaitina; žmonių kaktos rasotos, kaikurių net taukai varva.

Aš skubinausi iš dirbtuvės į namus. Parėjęs griebiausi dabintis, lyg kokia panelė prieš „atpūską“ skustus, praustis, — „pauderinotis“, ir vis skubinu, kad tik greičiaus aplėsti miestą, — jo lermą... ir išėiti į laukus gerėtis gamta, klausytis varnų čiulbėjimo...

Vis skubinu, bet kas iš to, — greitas darbas blogas vaisius — sako patarlė; panašiai ir su manim: — skubinu kiek tik galiu, bet jokių būdu negaliu surasti šilkinų pančekų ir gana. — Skandalas.

— Pijau, greičiaus dabinkis, nes pavėluosime ant pikniko! — ragino mane mano dušytė.

— Na, tik tu, dušytė, buk „redi“, — aš tuojaus, — raminau ją besipuošdamas.

Netrukus sėdova į tramvajų ir už keletos minutų aplėdom „dvokiantį“ Petro-sunaus miestą.

Tramvajus pleškėjo perkuno greitumu, pilnutėlis žmonių, lyg silkės statinėje, bet tik žmonių — lietuvių nesimatė.

— Kasžin kur šitie žmonės va-

žiuoja? Tokia daugybė! — žingeidaudama užklausė mano dušytė.

— Matai, dušytė, pavasarį, ypatingai gegužės mėnesyje, žmonės nerimsta mieste — važiuoja į laukus pasigerėti gamta, — pažaištė...

— Štai, žiurėk, turbūt lietuviai užpakalyje stovi, nes ir buteliukas iš kišeniaus kyšo, — kalbėjo mano dušytė.

— Taip, tai Raulas, o kad ji šimtas... be degtinės nei iš stubos nėina...

— Y-d-a... park! — sušuko kunduktorius sustabdęs tramvajų. Tik mudu ir Raulas išlipojome, tramvajus nupyskėjo toliau į miškus.

Parkas, arba teisingiaus pasakius miškas, kur turi atsibuti gegužinė — argu „piknikas“, išrodė gana malonus — ant plačios upės kranto. Viduryje gi „parko“ didelė pašūrė, arba šokių vieta, kurioje griežė „indijoniška“ orkestra; — tik šimts žino, kodėl niekas nešoko, o tik vaikštinėjo nosis nukabinę aplinkui pašūrę, — vaikinai su merginoms begalo nuliudę, lyg musmirių užsiėdę.

Aš gi iškart niekaip negalė-

jau suprasti, kodėl ant „pikniko“ tokis didelis nusiminimas-liudesis. Merginos dar visgi šiek-tiek šaipėsi, krykštavo, žiurėdamos į vaikinus, bet vyrai tik pypkūs ruoko, aplinkui dairosi — ko tai, matomai, laukia — ir nesulankia.

— Simai, kas gi čion yra, kad ant šio „pikniko“ tokis „baisus“ nuliudimas? — priėjęs užklausan savo pažįstamo, kuris kalbėjosi su kitais.

— Nelaimė, brolau, šiandien ne tik kad „šyvutės“, bet ir „rudžio“ nėra, — ot kame dalykas!

— Liudnai atsakė Simas.

— Tegul juos velniai su tokiu „pikniku“, kad bučiau žinojęs, kad čion nieko „gero“ nebus, tai „braeia“ bučiau ir nevažiaavęs, — smarkiai sušuko Raulas Buizius, rudydamas cigaretę ir smarkiai dumą pusdamas augštyn ir lyg tai ant ko intuzęs...

— Aš gi, braeia, norėjau pasiimti su savim į „sacelę“ nors „pusbalsį“ „byro“, bet gaspadinė, kad ją šimts... kur, sudraudė — sako: — tenais bus į valias, — tegul šitas rytojūi... — piktai kalbėjo kitas vyras.

— Tai laimė, kad nėra „raugalo“... bentgi galima gražiai pasibovyti, — atsiliepė jaunas linksmas vyrukas, užpakalyje manęs stovėdamas.

— Tokiomis laimėmis gali tikėtai „bedieviai“ pasidžiaugti, — atrėžė Raulas.

— O ką-gi tamista vadini „bedieviais“ — gal socialistus? — užklausė Jautšakis.

— Musų cicilistai „orait“, — sušuko Raulas, — jie pernai su-

rengė „puikų“ „autingą“, kur buvo į valias alaus... ir šimet žada surengti, tai, braicia, paužšime...

— Gerai tu Raulai sakai, kad musų socialistai „kytri“ žmonės, — pritarė raudonosis, — žiurėkite per jų (soc.) storonę Lietuvos „sunų ir dukterų“ „susauidė“ kokį „puikų“; „pikniką“ surengė — net penkias dešimtis bačkų alaus ištuštinom...

— Užtatai keletas vyrukų iš tamistos giriamo pikniko parėjo namo be kepurė ir be dantų; — Lietuvos „sunų ir dukterų“ primylėti, — atsiliepė juokdamasis jaunas vyrukas.

— Tai bentgi žmogus žinai, kad ant „pikniko“ buvai, o čia gi kas gero yra, — ot žmogui išdžiusta gerklė ir nėra kuom „pavilginti“, — rustavo Raulas.

— Vyrūčiai, jeigu norite gerti, — aš atnešiu, čion yra sodės, salserio, obuolių; — galite maitintis ir linksmintis, — prabilo, pertraukdamas vyrams „diskusijas“, angelišku balsėliu jauna, graži mėlynakė panelė.

— Kad jums linksma, tai ir linksminkitės sau sveikos, — aštriai atrėžė Raulas, ir atsigrįžęs į savo draugus sušuko:

— Vyrai, einame namon! matote, kad čion nieko „gero“ nėra ir nebus — pas Bernardą geriaus rasime, ir mostelėjęs ranka nuėjo sau.

— Nėra alaus — mažai ir žmonių ir kasgi po paibeliių do nauda iš tokio „pikniko“? — aimanavo aplinkui vaikštinėdamas ponas Baravykas. — O kas čia do

susipratimų tarpe darbininkų ir darbdavių arbitracijos keliu.

Peticijoje pažymima, kad metinis industrijos išdirbimas New Yorke siekia \$225,000,000.

„Cloakmaker'ų" unijos prezidentas Benjamin Schlesinger pranešė majorui Mitchel'ui apie rezultatus nelemtai užsibaigusios liepos 18 d. konferencijos. — B. Schlesinger gavo liepos 19 d. 100 frankų nuo Prancūzų Darbo Federacijos, kaip paramą streiko fondan; — laiške išreikšta pasigailėjimas, kad francūzai darbininkai delei karės negali prisistie didesnės paramos. Laiškas pasiūstas liepos 1 d.

Liepos 22 d., atsibuvusioje Metropolitan name konferencijoje darbdavių sąjungos atstovai priėmė unijos reikalavimus. Įvedama 49 val. darbo savaitę, pertvarkoma darbininkų pasamdymo taisyklės ir reguliuojama uždarbio mokestis.

Tokių būdu „cloakmaker'ų" streikas, kuris tęsėsi apie 13 sav., pasibaigia.

KAIP VEDAMAS RUBSIUVIŲ STREIKAS BALTIMORĖJ, MD.

Jau buvo rašyta „V. L.", kad pas Strouse Bros. yra iškilęs rubsiuvių streikas. Dabar noriu pranešti visuomenei apie jo būgį. Svarbiausia yra tas, kad organizuoti skebai, po vardu „amalgamatai", apsiginklavę revolveriais ir eina užimti streikierių vietas. Liepos 3 d. vienas streiklaužys, pamatęs keletą streikierių, tuoj išsitraukė revolverį ir pradėjo grasinti, bet čia tuoj pribuvo „angelas sargas" ir narsuolį „nusišė" ten, kur jis turėjo atsikokėti \$25.45.

Liepos 6 d. keletas streikierių sutiko burių skebų einant iš darbo ir nerėjo užkalbinti juos, bet skebai tuoj paleido revolverius į darbą; pasekmės: vienas nekaltas žmogus liko į koją sužeistas. Tapo suareštuota keletas skebų; — vienas iš jų užsimokėjo \$50 ir kaštus. Paskui vėl vieną gražu rytą streikierių būrelis atakavo skebus, einančius į darbą. Ištiko susirėmimas, kur vienas policistas liko sužeistas plyta į koją. Čia tapo suareštuoti 5 streikieriai ir 9 skebai. Pas skebus buvo rasta po bilę, o pas streikierius (nei pas vieną) jokio ginklo nebuvo rasta.

Augščiau paminėtuose areštuose ir vienas streikierius užsimokėjo \$37.45 už tai, kad mušė skebą, kuris jau buvo policistų rankose. Aš paminėjau tik svarbesnius atsitikimus, nepaliesdamas smulkiųjų, o kad „amalgamatai" yra pasiryžę sulaužyti šitą streiką, ir kaip jie sako — padaryti vieną „amalgamated" uniją, tad jie dabar užsidedo „ekstra" mokestį: vyrams — 25c., moterims — 15c. į savaitę apmokėjimui išlaidų skebavimo laike. Nors ir skaudu, kaip reikia mokėti po 25 cent. į savaitę ant užlaikymo skebų, bet ką gali daryti, — nerėdamas sau duoną pelnytį, nei priverstas tą daryti.

Beto dar yra nutarta bausti po \$5.00 tuos, kurie ką nors šnekės prieš „amalgamatų" uniją. Galima dar pažymėti kad gana įžymus „amalgamatų" lyderis ir darbo biuro vedėjas Blumberg užima skebo vietą. Blumberg buvo pirminis skebas ant kišenių siuvėjų vietų.

Perskaite šitą korespondenciją, tegul sprendžia patys „V. L." skaitytojai, kas per organizacija yra ta A. G. W. of A., o vėliau aš pakalbėsiu apie ją dar plačiau.

MAINIERIAI NUBAUDĖ SUPERINTENDENTĄ.

Keletas mėnesių atgal kasyklose Nottingham Colliery Plymouth Pa. „Lehigh and W-B. Coal Co." susirinko keletas mainierių ir pareikalavo, kad juos užvestų prieš kalną; prižiūrėtojas atsisakė tai išpildyti. Tuomet jie greitai nusiumtė „reikalų komitetą" pas kasyklų užveidą, kuris griežtai atsakė, jog neves, kol neišeis aštuonios valandos darbo dienos, pagal kompanijos sutartį su mainierių unija. Tuomet mainieriai nuėjo pas vaiatą ir išėmė „afidavitą" prieš kompaniją, kurią tuoj ir į Luzernės pav. teisimą už peržengimą valstijos įstatų apskundė. (Paragr. 17, skyrius 12).

Po kelių savaičių tyrinėjimų likosi nubaustas kasyklų superintendentas Lewis J. Davies ant \$50, (turi užmokėti bėgyje 20 dienų).

Tai pirminis Luzernės pav. nubaudimas tokio pono už peržengimą kasyklų įstatų.

Tas mainierių išlaimėjimas šitų kasyklų turi didelę svarbą, nes kiti bijos peržengti tuos įstatų bei visus kitus apie kasyklas.

MILICIJA KARIAUJA SU DARBININKAIS.

Lasalle, Ill. Mobilizuota kareivių Meksika milicija kol-kas daro „bandymus" su vidaus „priešu". Čia eina streikas cemento dirbtuvėse, taigi pakviesta milicija deda visas pastangas, kad tą streiką suardyti. Mat, neseniai čia buvo susirėmimas tarpe streikierių ir policijos. Dabar cemento dirbtuvės apsaugoja 5 rotas milicionierių. Streikas tęsiasi apie 10 savaičių.

TRAMVAJŲ STREIKAS.

Harrisburg, Pa. Šiose dienose tapo čia paskelbtas generalis streikas tramvajų (karų) darbininkų. Reikalaujama algos pakėlimo ir abelno darbo išlygų pagerinimo.

SUAREŠTAVO 30 STREIKIERIŲ.

Pittsburgh, Pa. Laikė demonstracijos viešbučių tarnų streikierių tapo suareštuota 30 ypatų. Demonstracija atsibuvo nakties laiku. Policija uždarė unijos būtą.

KRITISKAS STREIKIERIŲ PADĖJIMAS.

Lexington, Ky. — Pranešama, kad tarpe streikuojančių 6,000 angliakasių vakarinėje, valstijos dalyje apsiereiskė skurdas. Streikas tęsiasi apie du mėnesius. Reikalaujama pakėlimo algos. Streikierių išdas ištuštėjo, bet upas tvirtas. Konferencijos su darbdaviais vis pasilieka be pasekmės.

KLASINĖS KOVOS AUGIMAS.

Washington, Sulyg paskelbtų statistiškų darbo biuro žinių, pirmas pusmetis 1916 m. atsižymėjo nepaprastai didžiu skaitlium

streikų ir „lokautų". Nuo gruodžio 1 d. iki birželio 1 d. šių metų Suvalst. priskaityta 1931 streikų, o per visą 1915 metų streikų buvo tik 1405. Tas parodo, kad darbininkų bruzdėjimas šiame krašte eina didyn.

PRIEŠ MILITARIZMĄ.

Cleveland, Ohio. Federativė darbo organizacijų taryba griežtai atsakė nuo dalyvavimo demonstracijoje militarizmo naudai, kadangi šitą demonstraciją rengia išimtinai didesnieji valstijos kapitalistai. — Stengtasi patraukti darbininkus, bet be pasėkmės. Atsakymo laiške miesto majorui centralinė darb. organizacija nurodo, kad „lojalškumo diena" rengiama sudrutinimo militarizmo, delei ko darbininkai ir atsikako dalyvauti.

Iš Rusijos

PASALPA ATIMTIEMS NUO PRIEŠŲ MIESTAMS.

Petrogradas. Vidaus dalykų ministerija sutiko paskirti medžiaginę pagalbą Lutsko, Kremence'o ir Dubno miesto valdyboms — šitūs miestsus neseniai atsikė nuo austrų bei vokiečių rusai. Paskirta kiekvienam miestui po pusę biudžeto. Pinigai pasiūsti telegrafu.

ŽEMDIRBYSTĖS INSTITUTAS.

Petrogradas. Žemdirbystės ministerija patvirtino projektą apie įsteigimą Petrograde žemdirbystės instituto vieton žemdirbystės kursų. Institutas naudosis augštųjų mokslainių teisėmis. Bus priimami abiejų lyčių mokiniai (nėš), baigę vidurines mokyklas.

ŽMONIŲ TAMSUMAS.

Maskva. Į Kliną (arti Maskvos) pribuvo akėčiaus valdininkas, kurį valstiečiai palaikė už šnipą, kuris platina „millietus" delei nuodijimo gyvulių. Valstiečiai sumušė jį beveik mirtinai. Bylos nagrinėjimas atsibuvo Maskvos apskr. teisme. Apgynėjas išrodinėjo valstiečių nekaltumą. Teismas kaltinamuosius išteisino.

NAUJAS ŠVENTASIS.

Tobolsk. Visuose miesto maldnamiuose paskirtoje dienoje buvo atliktos iškilmingos pamaldos pagerimui naujo „šventojo". Laikė mitropolitinio pamaldų „šventojo" „relikvijos" tapo patalpinotos į tam tikrą vietą altoriuje. Maldnamiuose visą dieną tęsė: varpavimas. Tarpe žmonių paplito kalbos apie naujus „stebuklus", kurie apsiereiskė prieš „šventojo" karsto (grabo).

MOTERIS-MOKYTOJOS.

Petrogradas. Apsvietos ministerija suteikė moterims tiesias užimti mokytojų vietas visoje Suomijoje (Finlandijoje).

RUSIJA UŽTIKRINTA PERGALEJE.

Maskva. Daug kalbama-rašoma apie pasekmes rusų kariumenės Volynijoje, Galicijoje ir Bukovinoje. Apie sąjungiečių galutiną laimėjimą mažai dabar kas abejoja. Pasitikima, kad austrai ir vokiečiai greit bus visai nusilpninti ir turės pradėti taikos derybas.

PASTEBĖTINAS BRANGUMAS

Archangelsk. Prieš navigacijos atnaujinimą šitoje srityje apsi-

reiskė nepaprastas daiktų brangumas. Mieste Kem tas ypač vaizdžiai buvo pastebiami. Apie daiktų brangumą galima spėti iš to, kad už cukraus šmočiuką mokėjo po 50 kap., tabako (marchorkos) svaras parsiduodavo po 20 rublių. Ruginės duonos visai negalima buvo gauti.

RUSAS NEGALI GYVENTI BE VYNO.

Petrogradas. Visoje Rusijoje vedama agitacija už blaivystę. Daugiausiai tame dirba įvairios organizacijos ir patys darbininkai. Bet vedama ir kitos rūšies agitacija.

Franko-rusiškoje dirbtuvėje darbininkai rengia prašymą, idant darbininkams leistų vartoti gėrimus, nes, girdi, rusai negali apsieti be vyno. Net delei vokiečių pergaldėjimo esą reikalinga pasistiprinti gėrimais. Manoma pasiūsti peticiją į Valstijos Dumą.

RUSAI VENGRIJOJE.

Petrogradas. Liepos 19 d. čia paskelbta žinios, kad keli kazokų skyriniai įsiveržė jau per Karpatų kalnus Vengrijon. Abelnai rusai pasekmingai veikia Volynijoje ir Galicijoje. Šita žinia sukėlė entuziazmą tarpe sostinės gyventojų. Plačiai kalbama apie greitą Lvovo (Lemberg) ir Kovelio užėmimą.

Iš Lietuvos

Lenkai kryžtauti kryžtaują, jog „apagalėsią Lietuvą" (žodžiai žinių autoriaus) ir jog Vilnius nebe lietuvių, o lenkų.

Lenkai turi daug mokyklų Lietuvoje. Pačiame Vilniuje jie turi: 4 gimnazijas, 8 miesto mokyklas, 48 liaudies mokyklas, ir mokytojų seminariją, ukio ir prekybos kursas. Iš viso mokykmo darbu yra užsiėmė apie 240 mokytojų, mokyklose mokosi apie 8,000 mokinių. Vilniaus gubernijoje, kaip rašo lenkų laikraščiai, lenkai mokyklose mokinaisi 10,000 vaikų „lenkiukų". Mokyklų iš viso esą 131.

Kauno gub. lenkų mokyklų yra 22. Toliau, girdi, per Nevėžį vokiečiai neleidžia lenkams kopti (žodžiai žinių autoriaus). Vienok, va, Tytavėnuose yra lenkų mokyklėlė.

Laiminga Lietuva — kaip prie medaus visi kimba.

Suvalkauose vokiečiai leidžia „Suvalkker Nachrichten" — laikraštį lenkų, vokiečių ir žydų kalbomis.

MUSŲ PABĖGELIAI

Palengvinimai pabėgėliams. Teisybės ministerija išdirbo sumanyką ir įnešė jį ministerių tarybon kaslink pabėgėlių tvarkymo — surašymo gimusių, mirusių ir įsteigimo jais rupinimosi globos, aprašymo palikimų ir tt. sulyg šito sumanymo: apie mirimą, gimimą ir tt. bėgant nuo priešininko, kadangi tuo tarpu atsitikimų vietoj negalėjo dalyvauti kunigas, kuris vedė gimimo mirimo metrikus, užtenka išimti iš tos vietos kunigo, kur kas sustojo, vietos taikos teisėjo, miesto teisėjo arba žemiečių viršininko paliudymą. Pabėgėlių globėjais laikinai dedama sulyg jų nuolatinį gyvenimo vietoje vei-

kiančių įstatų, taikos teisėjai, miesto arba žemiečių viršininkai ir jiems panašūs. Palikimai, rašoma, kaip paprastai, pas notarą, tik tai palikėjas, jei panori, gali užrašytą atgal atsirašyti, ir pertaisyti, panaikinti. Gi naminis palikėmas (testamentas) galima surašyti ant paprasto, kad ir laiškų popiero.

Finansų ministerija, pasiremdama ministerių tarybos preitų metų 10 geg. sprendimu mano organizuoti medicinines pagalbos įstaigas pabėgėliams, mokytojams, savanoriams, tarnams ir sargams, kurie budami tarpe pabėgėlių, užsikrės limpomomis ligomis. Šitą klausimą dar sykį žada apsvarstyti tyčia iš ministerių tarpe parinkta pabėgėlių komisija.

(„Rygos Garsas.")

Krupka, Mogil. gub. Kartą patekau į Krupkos miestelį ir pakliuvau tiesiai į pabėgėlių maitinimuosius namus. Radau savo draugų pabėgėlių, taip kad man tenai teko pabuti kelias dienas. Bebudamas prisiziūrėjau pabėgėlių padėjimo.

Tiesą pasakius, gyvenimas nėra visai blogas, bet ir nepergeriausias: viena del to, kad lietuvių būrelis mažas tada buvo, o antra, kad jokios bažnyčios nėra. Žmonės labai liudna, kad nei per ilgą, laiką negali nueiti nei pasimelsti. Bažnyčia ir kunigas yra tik Bobro miestelyje, 8 varstai nuo Krupkos. Joje viskas atiekama lenkiškai. Tik tai kas sveikas ir stipras gali jon nueiti bent pasimelsti.

Maitinamoji dalis labai gera ir patogioje vietoje; namai geri ir geroje tvarkoje laikomi. Visas maitinamasis puktas yra Rusijos Miestų Sąjungos įstaiga. Valgyti pabėgėliams duoda kol kas tris kartus: rytmetyje arbatos ir duonos, pietums įvairiai. Kaip buvan, buvo gavėnia, tai trečiadieniais ir penktadieniais duodavo su pasniku, ir tris dienas — sekmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais net su jautėna mėsa. Trečią kartą — vakare — vėl arbata su duona. Pietums yra taisoma 36 porcijos, o kad kas užsako, ir daugiau padaroma.

Lietuvių esama tik tris šeimos: viena prižiūrėtojo, kiti dvi turi savo darbą ir gyvena savo butuose. Kiti visi gudi ir lenkai. Taip pat neginama ir kareiviams užėjus gerti arbatos, kiek norima. Del darbų nesakau nieko, nes nežinan.

Kareivis Pranas Lapė

Vladivostokas. Prieš Velykas čia įsisteigė lietuvių komitetas pabėgėliams šelpiti. Pirmininku išrinktas Vaitėkaitis, sekretorium Štukenbergienė. Komitetas jau suteikė pašalpos keletui pabėgėlių nors ir maža teturėdamas lėšų, nes iš Centro Komiteto tegavo dar vos porą šimtų. Lietuviai pabėgėliai, kurių čia bus apie 30 žm., ikišiol buvo savųjų aplieisti — gyveno barakuose sykiu su gudais ir lenkais. Kai kurie gavo tarnybą garlaiviuose pečkuriais arba šiaip jau tarnais. Keletas pasitūrinėlių gyvena savo lėšomis. Gera būtų, jei komitetas pasamdytų arba išgautų iš Žemietybių arba Miestų Sąjungos atskirą būtą ir teiktų, kiek išgalės, pridėdamosios pašalpos, nes miesto komitetas skiria vos 6 rub. mėnesiui. Reikalinga būtų ir vaikams mokyklėlė, nes vaikų susirastų ne vien iš pabėgėlių.

Nepirmeivis.

Tambovas. Pabėgėlių padėjimas sunkus. Pažiūrėti, rodos, „visame kame tvarka." Turime net dvi mokyklas-prieglaidas, turime siuvyklą, skalbyklą, gražu nuolatinį chorą, kuris puikiai permišias pagieda, turime savo pamaldų. Rodos, miela malonu, kad ne vienas mažmožis. Tas „mažmožis" kiek atima energijos visiems, kaip slėgia nuvargintą pabėgėlio dvasią.

Kai kurie komiteto valdybos nariai šurkščiai elgiasi su pabėgėliais. Žmonės tiesiog su ašaromis skundžiasi. Kad, sako, svetimausiais kaip elgtūsi, nebūtų taip skaudu, o čia — savi žmonės, tokie pat pabėgėliai... Kiek sako, reikią išdrebėti už durių, kol gauni ineiti salėn ir atlikti kokį reikalą. Ypač nemandagus tai buvusis 2 mėn. Seinų seminarijoje klierikas Grondzkiis, kuris yra komiteto sekretorium. Ingaliotinis viską atidavė į jo rankas, teisindamasis sergas, o tas net inteligentams skaitas moralus.

Ingaliotiniui reikėtų žiurėti, kad nebutų daugiau komitete tokių, nesveikų apsiereiskimų. Juk del to kenčia tukstantis žmonių.

Svečias.

Volskas, Sarat. gub. Del karės lietuviams teko išsisklaidyti po visus Rusijos miestus ir kaimus. Visur lietuvius patinka vargas. Lietuviai, kurie gyvename Volsko mieste, nei vieno karto dar negirdėjome ir, tur but negirdėsimė gimta kalba dvasios paguodos. Nuo 1915 m. rugsėjo 23 d. lig šio laiko tris kartus buvo atvažiuavę iš Saratovo, bet lenkas kunigas, Lietuviai negavo atlikti gimta kalba išpažinties nei prieš Velykas. Rodos lietuvių butų nekatalikai. Lenkams tai patinka.

Lenkų vaikučiams ir mergaitėms atidaryta mokykla, kurioje apie 10 lenkų vaikų mokinasi rašyti ir skaityti lenkiškai. Ramus lietuvių kenčia lig galo savo kančias, turėdami viltį grįžti Lietuvon ir sulaukti laimingesnių laikų.

Vietos komitetas šelpia tik lenkus. Prieš Velykas davinėjo apsiavimus ir drabužius, o lietuviams nedavė nieko, atsakė: tegul duoda Lietuvų Komitetas.

Iš lietuviškų laikraščių gauname „Lietuvių Balsą", kurį lietuvių dalinasi ir skaito dideliu noru. Gaila, negalime gauti lietuviškų kningelių nusipirkti nei dvasinio nei šiaip jau pasaulinio turinio.

Nuliudęs Lietuvis.

Jaroslavlė. Mes lietuvių, Jaroslavlėje begyvendami, girdime visuose aplinkiniuose miestuose talsant ir keliant vakarus, pasilinksminius. Bet pas mus vis dar tyla viešpatauja.

Štai išgirdome, kad ir mūsų Skyriaus Valdyba išrinko „komisiją vaikams taisyti". Visi nudžiugome: bus ir pas mus vakaras. Komisija padarė kelis po sėdžiūns, pradėjo rinkties jaunuo-menė mokyties dainų ir, kaip be matant, jau po savaitės kitos „žada" buti vakaras. Sumanė vaidinti „Smuklę", padainuoti tautos dainėlių, pasakyti eilių ir tt.

Netrukus girdime, kad mūsų švietusoliai, t. y. moksleiviai, mokytojai ir tt. (jy pas mus apie 30 žmonių), ketiną kaž-kokioje gijoje, vietoje lietuvių vakoaro puikioje salėje, sutaisyti vakaruskias," teisindamies tuo kad negali gauti tinkamos salės, nežiurint, kad visos kitos organizacijos: latvių, lenkų, rusų ir žydų, jau gana senokai kaip buvo sutaisę vakarus ir net po du. Nors šita karė mus lietuvius jau šiek tiek pamokino telkties į draugi-

jas, bet vis delto kaip kur dar maža drąsos teturime ir pasirodome nerangūs.

Bet dar lauksime! Nejaugi taip nieko ir neišeis? Laikas būtų ir mums Jaroslavičiams akis pratrinti ir pažvelgti, kad kitų miestų lietuviai jau daug toliau pirmyn nuėję!

Pašalietis.
Nargeno sala. Nežinau ar visuo met, ar tik šimet toks čia šaltas pavasaris. Pusėje balandžio jau buvo pradėjusi saulutė šildyti; buvo gražios dienos, ir medeliai pradėjo skleisti žalius

lapus. Bet balandžio 27 dieną pradėjo snigti ir snigo tris dienas, iškrito stora sniego karta; Jamosios pušaitės ir berželiai, šlapio sniego prisnigti, lužo pušiai, pilni miškai sulaužyti medelių riogso. Gegužės 1 dieną jau nebesnigo, bet sniego tebestovėjo stora karta. Šiandien gegužės 9 diena, bet medžiai dar nelabai žaliuoja, daugiau šalta, apsiniauksus. Toks čia pavasaris.

Ažuolio lapas.
(„Liet. Balsas.”)

choro autingas. Už tokį gražų išvažiavimą choras užsipelno didelės pagarbos. Mat, nebuvo jokių svaiginančių gėrimų. Antingas atsiuvo gražioje vietoje, prievandens — Bloomfield girioje.

Kadangi nebuvo svaigalų, tai nebuvo ir nepadorių ir negerų pasielgimų. Vaikiniai ir merginos pažaidė įvairius žaislus. Važiuodamos automobilyje namon, merginos gražiai dainavo įvairias dainas. — Garbė auringo rengėjams ir jame dalyvavusiems.

Dainininkas.

KEARNEY, N. J.
Skaudu prisiminti apie tamsius lietuvių darbas, bet delei teisybės ir užslėpti negalima. — Štai neseniai atsibuvo vieno vyro varduvės. Susirinko keletas vyrų ir tuoj pradėjo tuštinti rudžio bačkutes. Atėjus tamsai, visi gerokai buvo „prisilupę“. Galop priėjo prie karštų ginčų ir muštinės; buvo panaudoti net peiliai. Vienas kitas vyrukas net perdaug nukentėjo. Svarbiausia muštinės priežastis — merginos.

Labai gaila, kad lietuviai neat-simena apie baidius laikus Lietuvoje — apie savo brolių ir seserų vargus tėvynėje.

Laisvės Mylėtojas.

WATERBURY, CONN.

Waterburio lietuvių pirmieškų tautiškių draugijų konferencija, laikytamie savo susirinkime liepos 11 d., aplaikė aukas nuo šių draugijų del karės nukentėjusių Lietuvoje:

Lietuvos Jaunikaikių dr-ja, aukavo — \$90.30, Lietuvos Sunų dr-ja, — \$88.00, Didžio Lietuvos Kunigaikiškio Gedemino dr-ja — \$17.26, (surinktos aukos laike draugijos išvažiavimo). Pažymėtina bene viena iš visų Waterburio dr-jų — tai Lietuvos Jaunikaikių dr-ja, kuri yra uždejęs tam tikrą mokesť už kiekvieną mėnesį ant nario po 10c. del sušelpimo nuo karės nukentėjusių savo brolių ir sesučių.

Geistina butų, kad kiekviena Amerikoje lietuviška draugija pasektų Waterburio Jaunikaikių dr-jos pavyzdį, o tada nereiktų mums aikvoti bereikalingai energijos del surengimo įvairių vakarų rinkimui aukų del mūsų nelaimingų brolių.

Butų labai naudinga, kad kiekviena dr-ja uždeť ant savo narių „ekstra“ mėnesinę mokesť — 10c. Tai labai svarbus dalykas visais žvilgsniais.

Juk visai maža dalelė Amerikos lietuvių aukauja, ir daug aukauja, bet didžiama mažai arba ir visai nieko neaukauja. Kaip tik draugijos įvestų tokį mokesť, tuomet nesirastų gal nei vieno Amerikoje lietuviu, kuris neštų duoklės 10c. kiekvieną mėnesį sušelpimui savo badujančių brolių.

Taipgi Lietuvos Sunų Dr-jos nariai moka tautiškus centus, kuriuos dabar skiria del karės nukentėjusių.

Valio, Waterburio lietuviui!

J. Aidukonis.

WILKES BARRE, PA.

Local 1407 išrinko į viršininkus ant sekančių metų vėl didžiuną lietuvių. Prezidentu išrinktas Jurgis Ažys — algos \$24 (metams), vice-prezidentu — Tofil Faust — \$24, finansų sekretorium — Kaz. Lucinskas — \$124.50 (metams), pagelbininką prieš savęs pats pasisikyrė su \$45.60 metams; auditoriu — J. J. Nieminis \$14.60 metams (ant trečios tarnystės), kasos globėju — J. V. Tabara; taikos bei teismo komisijos nariu W. Faust (tiems

mokama alga už sugaišintą laiką, už dieną \$3.85). Jurgis Ažys kaip „Check docking boss“ paliko jau ant septinto meto — su \$4.00 už dieną; Petras Berzinskas, maršalka. Išviso 8 lietuviai, 5 anglai ir 2 lenkai.

Reporteris.

Liepos 10 d. St. Mary Auditorium buvo sulosta dvi operetės — „Lietuviškas milijonierius“ ir „Consilium Facultatis“ (muzika M. Petrausko).

Lošė artistai mėgėjai iš keturių bažnytinių chorų — Wilkes Barre, Pittston, Kingston ir Seranton. Režisierium buvo kun. J. Miliuskauskas, dirigentu — A. Sodeika.

Sulošė gana gerai; nesitikėta, kad bažnytinis choras taip gerai galės sulosti. Garbė lošėjams už taip puikų lošimą

Čia neseniai atsibuvo. vyčių „kongresas“ Redingtono viešbutyje. Buvo delegatų iš visų Amerikos kolonijų. „Kongreso“ nutarimų negalima buvo gauti — laikoma slaptoje. Sekantis seimas bus Brooklyne, N. Y. 1917 metuose.

Reporteris.

LAWRENCE, MASS.

Kaip visur, taip ir čia, rengiama buvo ant liepos 4 d. „Preparedness“ diena, idant „iširti“, kaip sakoma, ateivių Amerikai iškikimui.

Paroda buvo rengiama ant liepos 4 d. tečiaus, tai diena byvant lietingai, apvaikšiojimas atidėta ant liepos 6 d.

Dalyvauti minėtoje parodoje budalyvauti išimtinai su amerikovu kviečiama visos, nuo juodu iki balčiausių žmonių tautos, bet niškoms vėliavoms; jokių kitų tautų vėliavų (buvo iš laiko ap-reikšta) nebusiū priimta.

Uždraudimas svetimtančiams nešti parodoje savo vėliavas išsyk daugel atšaldė nuo dalyvumo, bet paskiaus prisidėjo. Tas „uždraudimas“ nepatikio vietos lietuviams, tatau jie visai iškilmėje nedalyvavo.

Neapsimokva rašyti, kaip paroda prasidėjo, kaip ji išrodė ir kaip užsibaigė, tečiaus reikia pastebėti, kad dalyvavo įvairių tautų draugystės su benais, kurie griežė įvairius iš muzikos srities dalykus. Paroda išrodė gana puikiai.

Nedalyvavimas vietos lietuvių „Preparedness“ dienoje nėra pagirtinas — viena tuo lietuviui neparodė, kad jie yra išmintingesni už kitus, o antra, ir tai svarbiausia, tokis atsisakymas dalyvumo išreikšti simpatiją šiai šaliai ateityje atras daugel keb-lumų įvairiems lietuvių reikalams.

Tą sutiks lietuviui fabrikose, tą sutiks, kaip kad 1914 m., šelpimo bedarbių klausime, tą sutiks išgavime pilietystės popierų, tą sutiks politikoje ir kituose reikaluose. Tai klaidingas ir neapmąstytas vietos lietuvių pasielgimas.

Ar tikime į „Preparedness“ ar ne, tai kitas klausimas; mes vienuėiai lietuviu tai darbo negalime nei pastumėti, nei sulaikyti — tās ne mūsų galėje; ne ši šalis ir jos žmonės turi su mumis skaitytis, bet mes su jais, o norint su jais gyvenimo reikaluose skaitytis, reikia viešai su jais ir dalyvauti. Savitai veikiant, nieko neatsieksime, kaip tik patį sau ateityje kliūtis geresniam gyvenimui pastatysime. Tą turi atminti ne tik vietos lietuviu, bet ir visi lietuviai Amerikoje. Aš tikiu, kad ateityje vietos lietu-

viai panašių klaidų nepadarys.

Liepos 8 d. subatoje, apie 5:30 v. po pietų aplankius rytinę dalį Naujosios Anglijos vietrai, žaibas užmūšė Miesto Parke po medžiū pasislėpusiu nuo lytaus du vokiečiu. Stebėtina, kad kartu stovėjęs (užmuštųjų viduryje) trečias liko gyvas. Anot laikraščio „Lawrence Tribune“, tas žmogus turėjo neišaiškinamą laimę, atsiradus tarpe tokių baidių elektros srovių, išlikti gyvu. Užmuštieji — vienas 21, o kitas 23 m. amžiaus.

Jau beveik metai kaip vietos lietuviai nesutiko su kun. Jusaičiu. Nesutikimui buvo kelios priežastis, butent: kad kun. Jusaitis pradėjo nepaisyti parapijų, kad jis perdaug jau turto prisikrovė, o kas svarbiausia, jog visai parapijos turtas apie \$50,000 vertės, priklauso ne parapijai, bet airių vyskupui. Parapijonai, visą tai surinkę, prašė vyskupo O'Connell, idant jis nors permaintyt jiems kunigą.

Siuntė „prašymus“, važinėjo patįs ypatingai pas vyskupą, bet niekas negelbėjo. Matydami, jog iš to nieko nebus, parapijonai nutarė neiti bažnyčion. Visur atkalbinėjo vienas kitą. Tas traukėsi apie metą laiko. Žmonės paliko galutinai į šalis pasklaidyti. Bet štai atvažiuoja kun. Mickevičius ir sutveria neprigulmingą parapiją. Užima ant kampo Gardner ir Newbury gatvių apleistą anglaiš bažnyčią. Prasdėda iš naujo pamaldos. Žmonių netelpa bažnyčioje. Stebėtina, kad ne tik tikintys, bet ir taip vadinami „bedieviai“, o net ir socialistai, — visi bažnyčią lanko. Daugelis, kaip pastebima, net sulenkę lietuviai, kurie pirmiaus lenkų bažnyčią lankė, dabar eina lietuvijų neprigulmingon. Pirkta bažnyčia niekad nebus vyskupo, bet parapijos turtas, nes visai pirkimo dokumentai padaryta parapijos vardu. Reikia pasakyti, jei kun. Mickevičius mokės ir ateityje tinkamai vesti reikalus, tai vietos lietuviai susitvarkys ir sueis vienybėn, nes pamatys tikrą prasmę ir vertę šv. bažnyčios.

Lawrence parapijinis apsi-reiškimas aiškiai parodo, kad lietuviškos katalikiškos bažnyčios turi būti atimtos, vienokiu ar kitoku būdu, iš airių vyskupų ir pavestos lietuviams. Lietuviški kunigai turi patįs „reformuotis“, taikintis prie žmonių „dvasios“ gadynės. Turi kalbėti apie žmonių tikrus gyvenimo reikalus, paremiant viską ant tam tikrų moralybės dėsnių, o tuomet greit susidarytų tikra avinyčia ir geresni „piemens.“ Tečiaus apie tai kada vėliaus specialiai pakalbėsime.

Darbai mūsų mieste kaip ir kitur eina visomis keturiomis. Vietose truksta darbininkų. „Freight House“ apreiškia, kad vagonų įvežimas į Lawrence labai pasididino. Darbas eina dieną ir naktį ir taip negali apsidirbti. Pristatyta prekė išlaikoma 24 val. ilgiaus, negu paprastai. Darbininkų reikia, bet negali niekur gauti. Priima į naujai atidarytą „sušape“, bet, kaip girdėt, pigiai darbininkams moka.

Lawrence miestas labai žymiai auga. So. Lawrence statomos milžiniškos audimo ir kitokios fabrikos. Tiesiamas per Merri-mack upę milžiniškas, vadinamas „Centralis“ tiltas, kuris labiau bus parankus susinešimams miesto Lawrence su So. Lawrence. Tam pačiam So. Lawrence statoma už \$250,000 „Ware House“, iš kur pristatinės visam miestui prekes. Inžinieriai mieruoja ir ima plenus So. Law-

rence busimai naujai „Union Station“ gežkelio stočiai. Statoma nauja „Oliver Public School“ mokykla; plenuojama statyti naują budinką „High School“. Ant didžiausios Essex gatvės muriuja kelis naujus po 5—6 gyvenimus murinius namus. Brukuoja akmenimis daugel gatvių, etc. Miestas auga. bizniai dauginasi, komercija didinasi, bet darbo žmonėms mokesťis negeriausios. Jeigu ne pastarųjų laikų algos pakėlimas, reiktų sakyti, — visai darbininkų algos mažos.

Lietuvių tarpe didesnių judėjimų nesiranda. Dabar, karščiu laike, svetingesnis jaunimas pradeda važinėti buriais ant „byčių“. Seneni žmonės, ypač žemočiai su vaikais, ir nesvietingiesni jaunimas, praleidžia šventadienius namie.

Tiek šiam kart iš mūsų padangės.

Z. Jankauskas.

BALTIMORE, MD.

Liepos 3 d., vakare, Draugijų Konferencija šelpimui nuo karės nukentėjusių buvo surengusi prakalbas su dainomis ir deklamacijomis. Vakaro vedėjas p. J. Čė-sna trumpai paaiškino prakalbų tikslą ir perstatė A. L. A. K. chorą, kuris, sustojus visai publikai, sudainavo lietuvišką hymną — „Lietuva, tėvynė mūsų.“ Tik vienas susipratėlis S. B. visą laiką sedėjo nuleidęs galvą (turbut sarmatinosi pasišūnėti į publiką). Dainavimas publikai labai patiko, nes jie savo delnų plojimu išsaukė dainininkus ant ru sykiu padainuoti.

Paskiau kalbėjo p. A. M. Martus, neseniai prībuvęs Amerikon iš Lietuvos. „Ponas Martus savo turiningoje kalboje apipasakojo visus baidiausius vargus nelaimingųjų mūsų brolių ir seserų Lietuvoje. Kalbėdamas apie nelaimingųjų padėjimą karės metu, net patsai kalbėtojas susigraudino. Toliau kalbėtojas nupėikė mūsų vadovus ir laikraščius, kurie užsiima vientik kiršinimais ir neša prapultį mūsų tautai.

P-as A. Martus pasakė, kad visuo menė turėtų pareikalauti nuo savo vadovų, kad jie paliautų „tas pjovynes ir imtųsi visi bendrai dirbti del išgavimo laisvės mūsų tėvynėi, o kada išgausime laisvę, kuri visiems yra reikalinga, tada vėl galėsime kovoti už savo partijas.

Antru atvėju p. A. Martus kalbėjo apie gerąsias puses Lietuvoje. Jis ragino rengtis grįžti į Lietuvą po karės, nurodinėdamas, kokia yra plati dirva visokiems „biznieriams“ Lietuvoje.

Publikos buvo nedaug, — priežastis gal buvo ta, kad nebuvo gerai išgarsinta, o antra — prieš liepos 4 d. daugelis žmonių kur kitur praleido laiką ir už-miršo, kad yra prakalbos. Aukų buvo surinkta į L. G. ir A. F. \$28.03.

P. J.—as.

SO. OMAHA, NEBR.

Liepos 2 d. atsibuvo moterių Draugijos „Šviesos“ išvažiavimas. — Tai paprastas pasilinksiminimas. Ant stalų matėsi valgiai ir gėrimai — mažos ir didelės bonkutės-bonkos. Viena moteris vis eina aplink stalą ir vis ragina gert (kaip teko patirt — tai „šv.“ pirmininkė). „Atsibuvo“ net kolektavimas aučiuo naudai. Vieton skleidimo apšvietos — palaikoma girtuoklystė. Skaudu, labai skaudu!

Gužynėje dalyvavę.

KORESPONDENCIJOS

BROOKLYN, N. Y.

Scenos reikalais. Gavau iš Bostono lapelį — Lietuviškos Konservatorijos Mokinių koncerto programą. Koncertas įvyko Bostone liepos 1 d., š. m., po p. Miko Petrausko vadovavimu. Programme pažymėti koncerto išpildytojai: soprana — Putvinskaitė, Liutkevičiūtė, Jurgelionienė, Karbauskienė; tenorai — Karbauskas, Valaitis, Mockus, Jurge-liunas, Kuzmauskas, Kirelis, Ruta; baritonai — Varaitis, Šireikis; bassai — Kazlauskas, Bačiulis; smuikiniai — Stonkus, Kangizeris, Višniauskas, Apšiega, Velička, Šireikis; pianistai — Stonkaitė, Liutkevičius, Čiužas, Stripinaitė, Antanavičius.

Graži pavardžių litanija! Tokis januomenės burelis — tai svarbus pliusas mūsų dailės auklėtojų skaitliuje. Kiekvieną lietuviškos muzikos mylėtoją džiugina tikrai įvykęs faktas — pasirodymas vienoje scenoje net 25 naujų dailininkų.

Taip dedasi Bostone.

Nė, o kaip Brooklyne?

Brooklynas snaudžia. Snaudžia ta didžioji lietuvių kolonija, ta svarbi didmiesčio New Yorko dalis, budama arčiausiai prie dailės ir progreso centro.

Tiesa, pasirodo retkarčiais čia kaikoks dailės žiedas, bet jis grei tai peržydi, suvysta ir, neaplais-tomas, sudžiusta.

Kodel?

Turbut todėl, kad Brooklyne įsivyravę intrigos, užvydėjimas ir liežuviaivimas. Juk Brooklyne bandė darbuotis tas pats p. Petrasuskas; net konservatoriją buvo įsteigęs. Neišlaikė. Vietiniai „geradarai“ tiek pasidarbavo liežuviais ir raštais, kad jaunuomenė jokiū būdu neįstengė su-eiti į sandraugišką veikimą.

Buvo „Scenos Mylėtojų Draugija.“ Intrigantai intraukė ją į lenktyniavimą, ir ji žlugo.

Buvo „Vytyrėlis“. Pavyduoliai apskelbė, o net dar ir šiandien skelbia, buk jis tapo sutver-tas su tikslu užkenkt kitiems (!). Ir „Vytyrėlis“ nulėkė nuo scenos.

Iš pastarųjų dviejų draugijų likučų susidarė „Harmonija“ bet ir ji, pastačius „Vėlniā Išradėją“, vysta ir džiūsta.

Taip ir nėra kam palaikyti Brooklyne tikrąją lietuvišką muziką, tą gražiausiąją mūsų tautos žymę — dainą.

Tiesa, gyvuoja čia stiprus „Aido“ choras, bet jis svetimasis lietuviškajai dailei. Jo dainos — tai svetimai, daugiausiai protesto-niški choralai su netikusiais pakis-tu lietuvišku svietišku tekstu.

Kadangi choralai paprastai yra lengvi sudainavimui, tad „Aidas“ juos atidainuoja gana gerai, gi patsai choras, susidedas iš gražios januomenės, netinginės

gražiai pasipuošti, padaro į tam-siasias minias gana gerą įspūdį. Mat, mūsų publika dar neįstengia atskirt kas yra sava, o kas svetima: jei tik choras sutartinai ir smarkiai padainuoja, tai jai ir patinka, neatsižiurint į tą, ką dainuoja.

Greta su tuo „Aidas“ groja ant publikos jausmų savo „proletariškumu“ ir yra smarkiai remiamas vietinio socialistiškio laikraščio. Nedyvai tad, kad jis turi daug pritarėjų.

Stebėtina vienok, kad užlaikomas socialistų 19 kuopos vaikų choras daug lietuviškesnis už „Aidą: vaikai dainuoja veik išimtinai lietuviškas liaudies dainelės. Turbut todėl, kad dar nėra užtektinai proletariškų kompozicijų trims lygiems balsams.

Taigi pasirodo, kad socialistiškieji chorai Brooklyne ima vir-šų.

Kodel?

Todėl, kad jie darbuojasi soli-dariškai, nenuilstančiai; darbuojasi trinsu, darbuojasi spaudoje — visame.

O tautininkai?

Tarp tautininkų įsigyvavęs „kemėšizmas.“

Ypata, atsiumtusi man Bostono konservatorijos programą, rašo laiške taip: „Pas mus tai buvo gražu ir ramu, kol nebuvo kun. Kemėšio. Pagal manęs — tai jis atžagareivis — revoliucionierius. Jis nemoka tvirt kultūros pilnojo žodžio prasmę, ir kas daroma bešališkai — tą jis stengiasi griauti ir tam visam naudoja visokių budus. Pas mus gyvuoja „kemėšizmas.“

Brooklyne toks „kemėšizmas“ gyvuoja jau kelinti metai. Per varomąsias intrigas Brooklynas neįstengia užlaikyti gero choro, neįstengia suorganizuoti geros teatrališkios grupės, o jei kartais tokie ir susidaro, tai atlikę vieną-kitą scenos veikalą (kartais ir labai gerai ir pasekmingai), iš-krinka.

Ar ne gėda tautininkams?

Tankiai girdėt skundžianties, kad socialistai pralenkia tautininkus, kad jie spraudžiasi ir į seną, ir į dailę.

Tokie nusiskundimai šiame da-lyke nieko negelbsti — ne skų-sties reikia, bet dirbti!

Jūs visi tautiška-lietuviškos dailės mylėtojai, visi tie, kurie trokštate išgirst gražiausias sviete lietuvių liaudies dainas scenoje, kurie norite pasigerēt lietuviškos kalbos grožiu ir tyru skambėjimu po muzika nedarkančia mūsų kalbos akcento nei ritmo, stokitė rimtai į darbą! Darbuokitės žodžiu ir raštu bent tiek, kiek darbuojasi socialistai.

Tis.

HARRISON, N. J.

Liepos 9 d. atsibuvo Birutės

// Prašalino „Ateities“ korespondentą.

Už pereitą savaitę So. Bostone įvyko Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos susižiavimas, kurin „Ateities“ nusiuntė savo specialų korespondentą. Susižiavimas korespondentą neįsileido motyvuo- damas tuomi, kad „Ateities“ tik šmeižusi tą katalikiškų darbininkų organizaciją. Kun. gi Kemėšis paaiškino, kad viešumo nėra ko bijoties, tik tegul korespondentai teisingai paduotų žinias, esą galima būtų įsileisti korespondentus tik nuo „Am. Liet.“, „Vien. Liet.“ ir „Liet.“, kurie bešališkai link jų atsinešė. „Ateities“ neatsižvelgiant į tai, tvirtina, kad visgi jie bijosi viešumo ir čia pat išrodinėja Kemėšio, ar teisingiau pasakius „Darbininko“, vienpusiavimą link „Ateities“.

Suprantama, korespondentą prašalimas nėra jau geru daiktu. Pas kitataučius korespondentai visuomet kviečiami, pageidaujami. Pas mus gi atbulai. Čia didžiausia kaltė, mūsų nuomone, krinta ant pačių korespondentų. Jei korespondentai būtų tiksliai korespondentais, jie ir pas mus būtų pageidaujami, bet dabar korespondentai save nužemina visiškai kitaip nupiešdami dalykus. Gražiausią pavyzdį davė toks didelis korespondentas, kaip p. Jurgelionis SLA. seime, kuris jei nebutų persiprašęs ir atšaukęs neteisingo aprašymo, būtų buvęs prašalintas iš SLA. seimo, ir žinoma, SLA. priešai būtų apkaltinę, kad SLA. seimas bijo viešumo. Leisti sėdėti korespondentui, kuris neteisingai aprašinėja dalykus, reiškia prisidėti prie melo skleidimo. Iš kitos g pusės, prisidengiant, kad korespondentas gali apšmeižti, galima ir teisingiausių opozicijos korespondentą prašalinti, tai yra užkirsti kelią teisingam aprašymui, kas taipgi prisideda prie melo palaikymo. Nežinodami, ką „A.“ siuntė korespondentui negalime ką nors pasakyti.

// Dar apie skirtumą.

„Naujienuoms“ nepatinka, kad mes „V. L.“ žangoje rašėme apie skirtumą tarp kitataučių socialistų ir musiečių. Girdi, mes nieko nesuprantą etc. Vietoje ginčų, parodysimė dar vieną faktą. Vokietijos valdžia, ypač kancelerį Holwegą, labiausiai palaiko Vokietijos socialdemokratų, — tas visam pasauliui žinoma. Taigi jie palaiko dabartinę valdžią. O musiečiai socialistai už palaikymą dabartinės valdžios išmeta narius iš LSS. Taip oficialiai skelbė, „Kovoje“ LSS. sekretorius. Taigi gal dabar „Nauj.“ supras, kiek jos skiriasi nuo vokiečių socialdemokratų.

// Pataria būti mandagiais.

„Naujienuose“ tilpo p. Baltrušaičio „kritika“ Pittsburgo seimui, o ypač nekurių delegatų. Į „kritikas“ jau nėra ką atsakinėti. Kokia ta „kritika“ galėjo būti, galima suprasti jau iš to, kad „Keleivis“ savo draugui Baltrušaičiui pataria būti mandagiu.

// Papeikimo rezoliucija p. A. Bulotai.

Prieš p. Buloto veikimą jau išnešamos rezoliucijos. „Lietuvoje“ tilpo SLA. 77 kuopos tokia rezoliucija, kuri nupeikia p. Bulotą už tai, kad jis važinėdamas po Ameriką diskredituoja Liet. Dr. ją nuk. nuo karės šelpiti, kuomet reiktų tiksliai remti visas draugijas, kurios šelpimo darbu užsiima.

// Susižiavimas del atbudavojimo Lietuvos.

Amerikos Tautos Taryba šaukia dar vieną susižiavimą del pasitarimo apie atbudavojimą Lietuvos. Šaukiami visi, kurie tik prijaunčia tam darbu be skirtumo lyties, tikėjimo ir pažiūrų. Susižiavimas įvyks 28 ir 29 rugsėjo m. So. Bostone, tuojau po L. R. K. Federacijos susižiavimui.

Bulotos su Šim- kum debatai

Amerikos visuomenei jau žinoma iš laikraščių, kad tarp p. Bulotos ir p. Šimkaus turėjo įvykti debatai linkui Petrogrado Lietuvių Centralinio Komiteto ir Liet. Dr. jos pabėgėliams nuo karės šelpiti. Pirmasai, tai yra p. Bulota, važinėdamas po Ameriką skelbė, kad C. K. neatlieka gerai savo darbo, kad jis esąs partiviškas (klerikališkas) ir visaip kitarp žemino tą draugiją. P-š Šimkus yra Cent. Komiteto atstovu ir todėl jo pareiga tą komitetą apginti.

Ir taip, liepos 18 d. Waterbury, Conn., įvyko tarp jų debatai. Debatai atsiduvo Lietuv. Politiko klubo svetainėje ant 48 Green Street.

Nuėjus man į svetainę ant 8 v. vak. jau radau ją pilną žmonių — taip apie 400. Prie durų reikalavo įžangos bilietų, kurių kainą 35c. Svetainėje buvo gana tvanku, šilta, nes tą dieną labai saulėkaitino. Žmonės daugiausiai buvo išsivilkę. Tarp publikos matėsi ir moterų.

Svetainėn pribuvo šių laikraščių reporteriai, arba patys redaktoriai: — P. Norkus, „V. L.“ red., A. Rimka, „At.“ red., L. Pruseika, „Laisvės“ red., taipgi ir korespondentai nuo šių laikraščių: p. J. Rudaitis nuo „Liet.“, J. J. Laskevičius, nuo „Keleivio“, J. Kemėšis, nuo „Kovos“, P. Bajoras nuo „Tėvynės“.

Ant 8:10 v. pirmin. p. Matas atidarė debatus, paaiškina jų tvarką ir tam panašiai.

Pirmutinis kalba p. Bulota. Jis aiškina žodžio „šmeižikas“ prasme. Čia nežinia kam primena, kad Širvydas parašęs laikraščiuose apie jį melą ir perėina prie Centralio Komiteto veikimo. Nemini apie jo sutvėrimą, tik prozaikiškai pažymi, kad jis buvo sutvertas su davtųjų pagalba. Toliau sako, kad Komit. padaręs daug ką, bet jis aikvojęs bereikalingai daug pinigų. Esą 200,000 pabėgėlių, o jis šelpias tik 81 tūkstantį (iš kart kalbėjo tik apie 61 tūkstantį). Daug laiko padeda prirodinėjimui, kad amerikiečių pinigai nuėjė ant steigimo amatų mokyklos Vilniuje. Tai esą labai negeras darbas, nes tuomet kiti mirė badu, o su amatų mokymais galima palaukti. Toliau Bulota kalba apie C. K. įsteigtas gimnazijas, kurios visiškai bereikalingos, nes jos visvien Rusijoje įsteigtos, ir jose rusiškai mokinama, tai esą mokiniai galėjo mokytis valdžios tenykštėse gimnazijose.

Paskui pereina prie Cent. Komiteto moterų gimnazijų, kurių įsteigimas visiškai esąs bereikalingas, nes girdi, reiktų joms mokines ieškoti ir tam panašiai. Kalbėdamas apie mergaičių gimnazijas p. Bulota išsireiškė:

— Įsteigė gimnazijas, kaip rašė „Liet. Bal.“, o paskui prašė užsirašyti, ypač Yčo gimnazijose, bet tų bjaurybių mergaičių ne-

buvo ir tiek (publikoje mažas juokas).

Toliau pasakoja, kad mergaitės galėjo mokytis „Saulės“ kursuose etc.

Pereina prie Yčo. Girdi, Yčas važinėja į Voronežą ant atidengimo savo vardo gimnazijos, užtrunka tenai su kitais dviem C. K. nariais 10 dienų, o čia bėdavoja, kad truksta inteligentų darbininkų. Jei dirbtų jie — netrunktų jų.

Sulyg Bulotos, — nupirkimas sanatorijos Jaltoje — tai tikra pragaištis. Čia žmonės alkani, o čia inteligentams steigia brangiausioje vietoje, kur caro vasarnamiai, sanatorija džiovininkams inteligentams. Inteligentai galėjo gydytis kur pigiose sanatorijose, kur sveikas oras, kaip va: Suomijoje ir kitur. Ir priparodinėja, kad kareivi pasibaigus ta sanatorija pasilikis valdžiai.

Apie C. K. darbininkų algas Bulota taip išskaitliuoja. Esą jie gausa nemažiau 100,000 r. arba ketvirtą dalį to, ką gausa visi pabėgėliai.

Užbaigia savo kalbą nurodymu, kad C. K. Voroneže šelpia tik savo švogerus, o prasti žmonės esą tegul stipma.

Atvažiavusi gi Amerikon moteris — Kavaliauskienė pasakoja, kad C. Kom. yra tik vieni sukčiai ir vagis.

P-šo Buloto kalba tęsėsi 48 minutes. Priparodymui savo sakinių jis skaitė ilgas citatas iš „Liet. Balso“ korespondencijų ir straipsnių, taipgi privadžiojo citatas ir iš apyskaitų ir tam panašiai. Tų citatų nevertojant stenografija negalima užsirašyti, nors p. Bulota vis atsigrižęs į korespondentus prašo visą tai užrašyti.

P-š Šimkus pradeda savo kalbą prirodinėjimu, kad Cent. Komit. įsteigtas ne vien tam, kaip p. Bulota sako, kad parupinti duonos, bet rupintis visais pabėgėlių reikalais.

Toliau prirodinėja, kad netiesia, jog tik vienas Cent. Komitetas šelpia. Šalip jo dar yra Petrogrado Draugija, Maskvos, Rygos ir taip toliau. Tos visos dr. jos yra savistovios, jos prūminėja savistoviai aukas iš įvairių fondų ir tt. Jos tik tiek turi bendro su Cent. Komitetu, kad iš rusų valdžios išgauna per jį lėšas, ir tai tą daro, kad parodyti lietuvių solidariskumą valdžios ir visuomenės akyse.

Čia Bulota pertaria, kad tas netiesia, bet p. Šimkus tęsia toliau kalbą ir pasakoja, delko ta dr. ją likosi inkurta, kurios inkurėjū buvo ir pats p. Bulota.

Kaslink amatų mokyklos, tai p. Šimkus tvirtina, kad ne 8 tūkstančiai ji lėšavo, bet 17,000 ir tai gerai, nes Lietuvoje viskas išdeginta, išgriauta, todėl po karės reikalingi bus amatininkai, kad Lietuvą atbudavot. Ar gi p. Bulota mano, kad po karės ateis vokiečiai ar rusai ir atbudavos Lietuvą. Jei jie ir ateitų, tai tuomet svetimtaučių bangos užlietų Lietuvą ir lietuviai paskestų jose.

Toliau prieina prie gimnazijų ir prieglaudų (prijutų). Čia p. Šimkus pastebi, kam p. Bulota užakcentuojąs tuos dalykus. Tai argi nereikia prieglaudų? Kaslink gimnazijų, tai valdžia specialiai tam davė pinigų ir C. K. niekam kitam negalėjo tuos pinigus išleisti, kaip tik gimnazijoms. Tai argi nereikėjo tuos pinigus imti?

Peikia Bulota, kam Centr. Komit. ieškojo per laikraščius mer-

gaičių į gimnazijas. Nejaugi jis nori, kad mergaitės, tie mūsų kudičiai, nesimokytų, liktų tamsūs ir išstatėtų svetūr. Bulota sakė, kad gimnazijų mokytojai daug lėšuoja. Bet argi rusai gali išmokyti lietuvius? Ką jis gali pasakyti prieš Jablonski, mūsų literatūros tėvą, ar ir tas yra blogu? Ir gerai darė C. K., kad lietuvius mokinius pavedė lietuviams pedagogams. Tai pagirti reikia, o ne peikti. (Gausus delnų plojimas).

Čia p. Bulota pasako kokį tai žodį, kurio reporteris nenugirsta. Šimkus prašo prezidento apsaugoti jį nuo panašių epitetų.

Kam Yčas išvažiuoja iš Petrogrado ant atidengimo savo vardo gimnazijos ir išbuva tenai kartu su dar 2 C. K. nariais 10 dienų? Bet ar žino p. Bulota, kad ir ten jie turėjo darbo, o ten Voroneže jų yra kiti C. K. nariai, tai galėjo tartis ir darbą dirbti. Juk p. Bulota to negali žinoti.

Sanatorijos! Kada ligos siaučia, kada džiouva varo graban mūsų inteligentus — tą Lietuvos ateių, tai argi nereikia juos gelbėti. Šalip to, ta sanatorija ingyta ir del darbininkų. Čia perskaito įstatov dr. jos, sulyg kurio pasirodo, kad likviduojant draugiją turtas eis ten, kur likvidatoriai norės, o ne į valdžios rankas.

(Užbaigia sekan. num.)

Paduokit brolišką ranką.

„VIENYBĖJE LIETUVNINKŲ“

kas savaitę telpa nuo karės pabėgėlių pajieškojimais savo giminių ir pažįstamų, kurie meldžia pagalbos — pinigiskos. Jūs galite juos sušelpiti pasiūsdami pinigų per „Vien. Liet.“ ofisą.

Platesnių žinių reikalaudami, priisiūskite už du centu stampą, Adresuokite:

J. J. PAUKŠTIS & CO.,
120 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Nuo karės nukentėjusieji ieško Amerikiečių

Jonas Lukoševičius. Raseinių apskr. iš miestelio Jurbarko, ieškau giminių ir pažįstamų: Antano Pocevičiaus, Selvestro Maskolaičio, Kazimiero Griškaičio ir kitų. Prašau paskolinti 200—300 rublių. Adresas: **Berdiansk, Tavričkoski gub. Primorskaja ul. dom Uliani Proskurinoi. Russia.**

Antanas Vainavskis. Ieškau brolių Boleslavo ir Stasio Samoškių ir sesers Katrinos, pačina iš Vilkiškos parapijos, Kauno gub., okolicos Dudų. Gyveno New Yorke. Adresas: **Mogilevszkaja g. i ujezd, Stan. šklov, Dnieprovskaja ul. dom Kostelni N18. Russia.**

Jonas Daukantas ieškau brolio Antano ir dėdės Ignaso. Adresas: **Revel, Estlandskoi g., Niekolskaja ul. N18 kv. 5. Russia.**

Juozas Lukoševičius. Kamšių kaimo, Raudenians valsč. Kalvarijos pav. Suvalkų gub. ieškau giminių ir pažįstamų. Gyvenu su visa šeimyna, išskyrus brolių Joną ir močiute, kurie liko Marjampolėje. Adresas: **Voronež, Gruzovaja 28.**

Antanas Karvelis iš Šiaulių su žmona Elena Rimkaite prašom atsiųskite giminių ir pažįstamų.

Voronež, Spasovski per. dom. N15. Žarkina. Russia.

Vaclavas Polis, kareivis iš Vilkmergės pav. viensėd. Šilinė. Esu sveikas, ieškau giminių ir pažįstamų, ieškau brolių Juozapo ir Bronislavo. Atsiūskite. Adresas: **Deistvujuščaja armija 511 polevoi podvizinoi hospital, Vaclavu Polis, Russia.**

T. M. D. REIKALAI

„MANO PABRAUKTA.“

Jau keletą sykių patėmėjau, kaip socialistų laikraščiuose stačiai agituojama, kad socialistai neprigulėtų į TMD.

Taip, taip, draugučiai, klausykite „Keleivio“ ir „Laisvės“ ir visi bėgkite nuo TMD. kningų, nors šaukdam: mes norime mokslu, norime apšvietos ir gerų kningų, o „K.“ ir „L.“ su mielu noru suteiks del jų „Bambos“, „Maikio“, „Ridziko“ ir „Orakulo“ raštus, kuriuos skaitydami lengvai sulauksite, kad socializmas, kaip blynas, iš dausų nukris.

Juk ir taip ačiu nekuriems draugučiams iki šiol labai daug padirbėjote TMD. labui, jos valdybą koliodami „grafteriais“, „kunigų bernais“ ir t. p., o kurgi dar nuopelnai už raštų išreklamavimą, kaip ve Jono Jonilos ir Strazdelio, kuriuos net... „šlamštais“ išvadinate. O „Širdį“... arklio širdžia išvadinate. Be abejonės, jeigu tik tokie uolūs darbininkai pasitrauks iš TMD., tai ji ir „sugrius“, kaip jie „sugriovė“ anais metais SLA.

D. Janulionis.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

Waterbury, Conn. TMD. 5 kp. atsiduvo susirinkimas. Waterburio delegatas p. A. J. Povilaika, trumpai ir aiškiai papasakojo nutarimus seimo ir kokios ypatos tapo išrinktos į centralinę valdybą. Nariai maloniai tuos nutarimus priėmė.

Buvo užkvietimas TMD. 5 kp. dalyvauti išvažiavime į New Haveną, kurį parengia SLA. 4 apskritis. Nutarta dalyvauti prie išpildymo programos su dainomis, deklamacijomis, monologais ir visokiomis žaislėmis.

TMD. 5 kp. buvo parengusi pikniką, iš kurio gryo pelno liko \$12.56.

Sekantis susirinkimas atsibus 23 d. liepos.

J. P. T.

So. Boston, Mass.
Liepos 14 d. Lietuvių svetainėje turėjo savo mėnesinį susirinkimą TMD. 81 kp. Susirinkimam pribuvo apie 20 narių. Keli prisirašė nauji.

Valdybos pirmininkui neatsilankius, nei raštininkui (jau jie senai nesilanko) susirinkimas buvo atidarytas Norkuno (jis buvo pirmininku pereitą susirinkimą), o sekretoriaus vietą užėmė J. Žemantauskas.

Atidarius susirinkimą, buvo perskaitytas pereito susirinkimo protokolas ir priimtas. Bet pasirodė, kad kaip kas iš darbų neatlikta ir išsiaiškino, kad valdyba nesilanko į susirinkimus ir nešildo savo užduočių (išskyrus finansų rašt. g. Mockapetrij), kadangi atgijiančios kuopos nariai klinčių pasekmingam darbo varymui, nutarė, darinkti naujus valdybon narius. Slaptu balsavimu (buvo vieša kandidatų nominacija) išrinkti: už pirm. Čeba-

torius (7 bals.), vice-pirm. J. Kerdiejus (7 bals.), protokolų raštininku J. Žemantaitis (9 bals.) ir maršalka aklamacijos budu išrinktas Klimas. Besikalbant atrado reikalingu turėti korespondentą, kuriuo išrinktas J. Strimaitis.

Parinkus naują valdybą, užėmė pirmin. vietą p. Čebatorius (atsisakius toliau susirinkimą vesti p. Norkunui).

Jis užimdamas susirinkimo vedėjo vietą trumpai pasisakė dirbsiąs, kiek išgalės TMD. naudai ir kvietė jam padėti tą darbą atlikti 81 kp. narius.

Po to prieita svarstyti TMD. reikalus.

Pasirodė, kad TMD. seimam siųsti delegatam šiandien negali pributi: vienas (A. Rimka) susirges, a antras (J. Dragasius) turis kitą svarbesnį susirinkimą. To del delegatų pranešimas iš seimo atidėtas sekančiam susirinkimui.

Sekantis susirinkimai nutarta laikyti kas antra sere da kiekvieno mėnesio, reguliariai. Kuopos korespondentui patarta šaukti susirinkimai (paskelbti) vietiniuose spaudos organuose kaip tik artinsis laikas susirinkimo.

I sekantį susirinkimą nutarta kviesti per atvirutes. Prasiđėjus veikti TMD. 81 kp. ir matant tokią plačią darbo dirvą Bostone ir jos apielinkėse, jaučiasi privaliau kaip galingai išplesti kultūrinį darbą ir sukonecentruoti Mass. valstijos visas TMD. kuopas bendram rupinimuisi švietimui žmonių. Tam tikslui nutarta sutverti TMD. Mass. ir jo kaimynių valst. apskritis. Šitam darbui atlikti išrinkta komisija iš 3 žmonių: J. Kerdiejus, J. Žemantaitis ir J. Strimaitis.

Geresniam pastatymui veikimo Bostone nutarta ateinančių rudens-žiemos sezoną veikti iš vieno su ALTS. paskaitų rengime ir t. p., kuri irgi rengs paskaitas ir tt. Susitarimui išrinkta komisija iš Jok. Vyšniausko, J. Kerdiejus ir J. Strimaitio.

Bostone mažai kas žino TMD., nes jokios už ją viešos agitacijos nebuvo, tai nutarta surengti agitatyves prakalbas. Tą darbą atlikti palikta valdybai.

Pagaliam buvo kalbėtasi apie amatų ir meno kningų reikalingumą. Buvo kalbėtasi plačiai ir gana rimtai. Po aptarimo išnešta rezoliucija: TMD. 81 kp. So. Bostone pataria, kad TMD. Apšvietos komisija rupintųsi išleidimui amatų ir meno kningų.

Aptarus keletą savų smulknių reikalų susirinkimą uždarė apie 11 val. vakare.

J. Str.

ATSISAUKIMAS Į TMD. KUOPAS.

So. Bostono TMD. 81 kp., svarstydamą ateinančio sezono darbus, vimosi planus, priejo, kad kai kurie budai liaudies švietimui jai vienai neišpildomi. Bet tie patys budai (prelegentų užkvietimas ir t. p.) daug lengviau būtų išpildomi bendrai visoms TMD. k-poms susitarus. Beto galima būtų surasti ir daugiau bendro darbo kultūros srityje.

Yra patirta, kad ir kitos veikiančios kuopos taippat tokiame padėjime atsiduria, susidurdamos su liaudies švietimo klausimais, ir juos užmeta, kuomet pasirodo, kad joms vienoms tasai užmąnymas įvykinti negalima. Nuo to nukendia mūsų pačių kultūros reikalas.

Taigi mūsų kuopa mano, kad Mass. valst. apskrityje kai kurie TMD. meriai būtų galima inkunuti bendrai visoms TMD. ku-

(Tąsa ant 8 to pusl.)

J. ŠLIUPAS.

Lietuvos Laisvė

(Taša).

prikaišioja popiežinio pantaplio bučiavimą... Politikoje yra leista pagalbos jieškoti visur, jeigu tik yra lukestis, kad pagalba galima: juk Vokietijos socialistai derybas daro ne tik su Romos popiežiumi, bet ir su juoduojų, beje jezuitų popiežiumi, kun. Ledochovski Šveicarijoje. Jeigu popiežiaus pagalbos nesigėdi vokiečių socialistai, kurie sakosi gali sostus drebinti, tai ką jau bešnekėti apie lietuvius-nusilpėlius? Galiausiai, juk popiežiaus net pareiga būtų atsilyginti lietuviams, ne tik už mokėjimą „petragrašio“, bet ir už nuomazinas skriaudas, kokias popiežiaus yra padarėsi Lietuvai pereinamais metašimčiais, besiuondudama Eurpos ištvirkėlius prieš mūsų tautą, kada ji dar laisva „stambeldiška“ buvo.

Rasi Rossija ar Vokietija, savo dėka, duos lietuviams ir latviams laisvę įsisteigti respublikonišką valdžią? Koks paikšas tam intikėti galėtų? Kaip Rossija išnaudojo mūsų šalį, taip pat darė ir daro vokiečiai; maskoliai nuo senai apgyvendino pas mus taip vad. „burlius“ ar „burliokus“, sentikius, kurių dora gan žema, o vokiečiai savo Prusiškamjame seime neseniai paskyrę yra bent 50 mil. markių, kad lietuvių ir latvių žemę pasiglemžus ir vokiečių naujokus pasamdžius, lietuvius ir latvius išvarant bernauti į gilesnę Vokietiją. Vokiečiai jau 1309m. uždraudė lietuviškai kalbėti, ir šiandien Mažoji Lietuva lietuviškų mokyklų neturi. Tokia-pat politika ir maskoliai vadovavosi iki pastarų laikų: atsiminkime uždraudimą liet. pressos (1864-1904), nebūtį liet. mokyklų ir liet. universitatus! Ir vokiečiai ir maskoliai su mumis apsieidinėjo, kaip hispanai su philipiniečiais. Nuo tokių tad valdžių mes nei nesulauksime liet.-latv. respublikos. Jeigu abi valstybi — Rossija ir Vokietija — nusilps per šitą karę, tad galimas yra daktas, kad sutiks ant įsteigimo „bufferinės“ valstybės, ypač jeigu Maskolijai taps pasiulytas Caregradas-Konstantinopolis, bet tai būtų dalykas netyčių.

Ant netyčių mes savo ateities statyti negalime, todėl tuomi labiausiai turime savomis įjėgomis pasitikėti ir savo įjėgas drutinti sutartimis su prisilėgtomis tautomis ir neutralėmis valstybėmis. Šioms pastaroms reikia nurodinėti ant progreso ir žmoniškumo veikalų, ir ant pagerinimo tarptautiškųjų įstatymų.

Tarptautiškose įstatymuose randame pripažinimą dviejų principų: laisvės ypatos ir nepriklausomumo nacijų. Idėja laisvės ypatų patekėjo iš Suvienytų Valstijų Amerikos (1776 m.) ir iš Francuzijos, kada ten kilusi buvo Didėji Revoliucija (1789 m.); vėliau — Napoleoniškės karės — idėja praplatino Europoje ir dingo prigulmė liaudies nuo baudkunigių ir baudponių. Lietuvą toji idėja pasiekė vos 1861 m.

Nacija — tai ne tauta, kaip mes ją suprantame. Austro-Vengrija apglėbia nemažiaus kaip 22 tauti; Rossija taipgi apžiojusi laiko bent 50 tautų; tas pat yra su Anglija, Vokietija, Francuzija ir tt. Anot tarptautiškųjų įstatymų, nacijos savo spėkingumu ir apėmiu užsielpo viršvaldybą, nepriklausomumą, laisvę. Namie, beje viduje valstybės, tos nacijos gali engti ir trempti silpnesnes ir pavertusias tautas bei tautes, ir nei Haagos Konferencijose nėra užsimenama apie likimą ir vargus prispaustųjų paverttinių.

Užduotimi mūsų, užduotimi prisilėgtųjų tautų yra pervesdinimas naujo laisvės principo ant viso svieto, o tai principas, kad prisilėgtos tautos turi tiesią valdytiesi taip, kaip joms patinka. Mažoms tautoms turi būti leista per plebiscitą nubalsuoti, kokia valdžios forma joms patinka. Be tokio principo veltui bus šnekama apie demokratybės dėsnių prasiplatinimą, o juk demokratybė ir ženklina ne ką kitą, kaip liaudies valdžią. Liaudis-gi, turinti savotišką kalbą, savotišką praitį ir kultūrą, savotišką reikalus, ir sudaro tai, ką mes tauta vadiname. Tad supraskime, kaip svarbu ir teisinga yra, kad tarptautiškieji įstatymai pripažintų butybę, lygteisbę visoms tautoms.

Ir tą principą mes nepervesdinsime be susipratimo, kuomi bešą mes patįs ir kokias užduotis tarp žmonių mes turime. Neužtenka mums girdėti kalbas Vokietijos kanclerio ar Anglijos premjero, kad karė vedama esanti paliuosavimui paverttųjų tautų; mes trokštame ir trusiamės ne tik kad įsteigta taptų lietuviškai-latviškoji respublika, bet ir kad principas tautų laisvės taptų pripažintas kaipo vienas iš pamatinių dėsnių tarptautiškosiuose įstatymuose.

Dabar rasi bus aiškūs keliai, kuriais eidami mes susilauksime laisvos Lietuvos. Tai ne koks menkniekis nei ne sapnas, bet tikriausioji tikrybė, ir didžiausias reikalas, norint, kad ant svieto išviešpatautų teisingumas, demokratybė, visiems gerovė, ir kad karės kaipo žmonių piktsašiai taptų syki ant visados prašalintos ir palaidotos užmiršties bedugnyje. Ar tad neverta mums del tokių principų pasišvesti su visa uolybe ir įstanga?

Kokia bus Lietuva, laisvę igijus.

Nesyki mes esame pabriežę, kad lietuviai ne tik Europoje, bet ypatingai iševystėje, pamylėje yra demokratybės principus (demos — liaudis, krato — viešpatauju), ir todėl nelaukia kitokios valdžios kaip demokratijos, beje liaudies, žmonių valdžios.

Matote — keleriopos valdžios yra išmėgintos buvę bėgyje pereitų gadynių. Mūsų socialistams ir tiems reformatoams, kurie Lietuvoje atsižymėję yra krumpnių apkraustymu nuo grėdų pašukininkus, regimai patiktų ochlokratija, beje nepatenkintinos minios valdžia, lietuviški kunigai pasirenge yra užtarauti theokratiją, kunigų hierarchijos valdžia, o ponai ir didieji žemvaldžiai trokšta aristokratijos arba oligarchijos. Visatinai-gi imant, lietuvių tauta pageidauja nepriklausomumo šalies nuo kaimynų, kas paprastai autonomija vadinama yra.

Autonomija ženklina tokį valdimasi, kur šalies ukėšai patįs įstatymus leidžia ir valdžią kieravija. Tokia valdžia buvo išvyravusi senovės Graikijos miestuose, kurie savinosi nepriklausomumą. Susiaurintoje prasmėje galima tas žodis pritaikinti ir prie parapijų, korporacijų, religiškių sektų ir tt., jeigu jos savistoviai valdosi kokioje-nors valstybėje.

Šalis, turinti autonomiją, gali kaipo savo galvą turėti karalių, ir jeigu tojo galybė yra įstatymais apribota, tai tuomet turime konstitucionalę monarchiją. Bet mes lietuviai, kaip sakiau, esame demokratais ir jau svetur pripratę esame prie rinkimų valstybės galvos arba prezidento, todėl mes ir pageidaujame ne karalybės, bet lietuviškos respublikos, su prezidentu ap rinktu, visiems ukėšams, vyrams ir moterims, balsuojant.

Ukėšai laisvoje Lietuv-Latvijoje rinks ne tik prezidentą savo respublikos, bet rinks ir atstovus į seimą, kurių užduotimi bus gerinti šalies buvį, išleidžiant žmoniškų įstatymus. Mūsų žmonės netrokšta turėti du įstatymdavystės butu, kaip tai yra dabar tulose respublikose (senatas ir reprezentatyvai). Ministeriai, prezidento pagelbininkai šalies valdyme, turi būti atsakomybėje už savo adresus prieš įstatymdaviečių butą.

Kaip augštesnėji vyriausybė bus renkama, taip pat renkami turi būti teisėjai ir šiaip administracijos urėdninkai, tam tikram, iš anksto paskirtam laikui. Visi rinktiniai už savo pasielgimą atsako ne tik prieš šalies įstatymus, bet ir nuo savo vietų gali atšauktais buti, jeigu nusikalsta prieš visuomenę ir įstatymus.

Lietuviškai latviškoje respublikoje ypatinga svarba bus dedama ant žemųjų, vidutiniųjų ir augštųjų mokyklų. Čion puikių pamokinimą suteikia mums mokyklos senosios Lietuvos. Ten mokymas buvo pavestas visokiems zokonams: pijorams, jezuitams etc., ir praktika parodė, kad mokyklos po vada kunigų neatsako valstybės uždaviniamis nei mūsų gadynės dvasiai, kur žymi vieta priklauso išguldymui gamtos mokslų. Tik kada mokykla atsikratė nuo kunigų intekmės po vada Chreptavičiaus ir kada ingijo auklėtojus tokius, kaip kunigaikštis Čartoryskis, T.

Čackis ir kiti, apšvieta pradėjo klestėti šalyje. Ne lengvu buvo atsikratyti mokyklai nuo kunigų, ir reikia pripažinti, kad ame darbe gelbėjo gerbtini ir žmones mylintis kunigai, kaip St. Konarskis, Piramavičius, Kollantajus ir tt. Tad taip gražų pamokinimą pergyvenę, neinklimpkime vėl į tamsybės nasrus, bet apsisaugokime iš anksto. Mokytojais mūsų tautos vaikų tegali buti tik šviesūs ir dori svietiškieji žmonės, ne kunigai, ne zokoninkai. Kam kunigų reikia, ras juos dievnamiuose, bažnyčiose, bet ne mokyklose. Jeigu kuris kunigas, turėdamas reikalingus mokslo laipsnius, panorės mokytojauti, jis turės atsakyti savo kunigiškos luomos ir bent kokio su ja susirišimo.

Lietuvai ir Latvijai susivienijus, augštąsias mokyklas (universitates, polytechnikas etc.) turėsime Vilniuje, Karaliaučiuje ir Rygoje. Vidurinės mokyklos bus ten intaisytos, kur jų reikės. Pradinės-gi mokyklos turi buti prieinamos ne vien miestų ir miestelių žmonėms, bet ypatingai kaimiečiams ir neturteliams. Todėl ir mokyklėlių skaičius negalės buti mažas. Ypatingą svarbą mokyklose reikia dėti ne tiek ant teoretiskųjų mokslų, kiek ant praktiskųjų, taip vad. pritaikomųjų mokslų. Bet to neturės trukti amato, pramonės, pirklybos, kningvedystės ir tt. mokyklų. Galima supprasti, kokią prakilnią vietą užimti draugijoje turės mokytojai, ne tik savo žinija, bet dorybe, gražia paveizda ir žmonijos meile!

Latvių šalyje latviškoji kalba, o lietuvių — lietuviškoji kalba bus urėdiška ir mokyklose panaudojama mokslų skelbime. Nėra abejonės, kad neužmirštas bus pamokymas tautinės kalbos, tautinės istorijos ir literatūros.

Nereikia manyti, kad taip elgdamasi mūsų valdžia paliks našlaičiais svetimas tautas, jeigu tokios gyvens kur didesniais buriomis, kaip žydai, lenkai ir kiti. Jiems nebus draudžiama auginti sava kultūra, jeigu to norės. Kalbos kaimynų — vokiečių, maskolių, lenkų — taipgi nebus užmirštos, lyginai kaip angliškoji ir francuziškoji, nes nevien kad lietuviai yra linke daug kalbų mokėti, bet ir platesnis susišimas su tolimesniu svietu kalbų pažinties butinai reikalaus.

Neįsileisiu čion į daugelį kitų išgalių, tik dar pasakyti, kad valstybė turės buti griežtai atskirta nuo religijos ir bažnyčios. Kiekvieno tikėjimo ar netikybės pasekėjai turės užlaikyti savo religiškas įstaigas, be valstybės parėmimo. To mus mokina praktika kitų šalių, o ypač Suvienytųjų Valstijų Amerikoje; šiečia, nors ir nėra viešpataujančios religijos ar bažnyčios, o jau matome, kaip Romos katalikų bažnyčia kėsinasi priešgriežti prie valdžios kad sau pelnus traukus. Kunigai smerkia si į armiją ir laivyną, reikalauja pašalpų savoms pobažnytinėms religiškomis mokykloms, af šiaip prieglaudoms, kurias vienok nežmoniškai užlaiko ir kur vaikus baidu marina, nors visokių religiškių niekų galvas vargšų pripusdami. Todėl šiandien matome, kad New Yorko miestas nebenori pašalpų mokėti, nors bažnyčia ir labai trukšmą kelia. Šv. Juozapo lenkų emigrantų prieglauda po kelis syk buvo uždarinėjama, ir tt. Tokių paveizdų galima butų daug priskaityti. Bet užtenka ir keletos, kad parodžius, kaip pavojinga yra įsileisti bažnyčias, ar jų atstovus, prie valstybės džiū. Tad bukimė sargūs ir mes lietuviai, kad išvengtį galėtume bereikalingų kivirčių ir negerumų.

Dar turėčiau pridurti, kad nors Lietuv-Latvijoje bus dvi kalbi, lietuviškoji ir latviškoji, bet to delei nereikalauja kilti joki klubumai. Belgijoje galėjo sugyventi valonai su flamandais, kaip Šveicarijoje nesipauja francuzai su vokiečiais ir italais. Tad kitos tautos duoda mums paveizdą, kaip galima laimingai gyventi ir kulturoje augštyn kilti, jeigu viešpatauja laisvė ir išmanymas visuotinojo labo.

Lietuv-Latvijoje tas skaitomas bus geru ukėsu, kuriam rupės bendra visų gyventojų gerovė. Luomų mes nepripažįstame, ir todėl nebus ten baronų, kunigaikščių, grafų ir kitokių titulų; tik mokslo laipsniai tegali buti pripažinti. Šiaip visi gyventojai bus laikomi ukėšais ir lygūs akyvaizdoje įstatymų šalies. Kada visi susispies į

darbą pakėlimui kultūros, apšvietos ir gerovės, rasi, — neliks nei aliko bereikaliniams ginčams ir imtynėms už senus prietarus, suberbėjusias bajorybes, tuščius titulus ir tt. Man matosi, dabar turėtų buti aišku, kaip turime stengtiesi, kad kuomi veikiausiai įsigyventų mūsų pageidaujamoji lietuviškai latviškoji respublika! (Toliaus bus).

C. FOLEJUS ir A. DE LORDAS.

BEPROTNAMYJE

Lošimas dviejose veiksmėse.
Sulietuvino N.

(Taša).

Daktaras (į Bertienę ir Rišitę). — Tamistos čionai neturite ką veikti. Eikite pasivaikščioti. (Pastebi Bernerio atgėles). Vis-gi jus neužmiršta.

Kantienė. — Tai ponas Berneris man atnešė.

Daktaras (išmėtinėjančiai nusišypsojęs). — Koks jis mandagus. Suprantama, kad sode prisiskynė. (Paliepiantčiai). Nesivaržykite, skinkite visas. (Į Bertienę ir Rišitę). Tamistos dar čionai? Toks gražus šiandien oras, visi mūsų ligonbuočių gyventojai vaikščioja. (Jodvi eina link durų).

Rišitė. — Keliauninkai į vagonus. Sėskite!

Bertienė. — Pamažiau, susimildama pamažiau. (Abidvi išeina).

Daktaras (reporteriui). — Aš dabar Jums galiu patarnauti. (Marei). Mare, padaryk ką nors valgyti del Kantienės, duok viską, ką ji panorės... Aš dar čionai ateisiu. (Reporteriui). Atleiskite! Štai čionai sudėsime stalus, bus mūsų vakaro valgomas... o tenai (rodo į duris, per kurias išėjo Kantienė) bus artistų persirengiamasis kambarys. (Pastebėjęs Bernerį). O tu, mielas Lamartinai, kodėl nieko neveiki?

Berneris (iškilmingai). — Atleiskite....

Daktaras. — Eikite, padėkite Pranui nušveisti leikas. Tai jums bus geriau.

Berneris. — Daktare, aš šianakt parašiau poemą.

Daktaras. — Labai gerai, labai gerai, mano mielas, bet visgi butų geriau, kad tamista šianakt butum miegojęs. (Reporteriui). Aš jums visiškai neseniai kalbėjau apie beprotį Napoleoną, apie šventąją, o dabar prieš jus didžiausias pasaulio poetas, ponas Lamartinas (išjuokiantčiai), apie kurį tamista, be abejonės, girdėjai.

Reporteris. — Kurgi. Girdėjau, girdėjau.

Bequeris. — Prieteliau... šianakt aš parašiau poemą nuo trijų tukstančių eilučių.

Daktaras. — Pasikavokite tą savo poemą, o dabar eikite padėti lempų šveisti. (Berneris išeina. Į reporterį). Tai seniausias gyventojas pas mus. Tai buvęs profesorius.

SCENA IV.

Daktaras, reporteris, Marė ir Kantienė.

Reporteris. — Jis neramus? Jis kitiems nepavojingas?

Daktaras. — Jis idiotas. Apskritai poetai niekad nebūva pavojingi kitiems... Ne tenai (rodo į kitą pusę) bus šokių vieta. Tamista matei programą! Tai bus gražu! Aš pakviečiau poną Rubiną iš didžiosios operos ir daugelį kitų.

Reporteris. — Tamistos turtas tai leidžia.

Daktaras. — Aš nesiskundžiu! Ligonijų giminės gerai moka. Reikia tik, kad apie mus daugiau žmonės žinotų. Aš kas metai surengiu apie šį laiką panašų koncertą. Tai puiki reklama.

Reporteris. — O del ligonių, tai naudinga?

Daktaras. — Tai nei kiek nekenksminga.

Reporteris. — O ar ir patįs bepročiai jame dalyvauja, dainuoja?

Daktaras. — Ne, tas labai juos sujudintų.

Reporteris. — Tai jie dalyvauja, kaip žiūrėtojai?

(Toliaus bus).

(Tąsą nuo 6-to pusl.)

poms susitarus. Girdėti taip mano ir kitos kuopos.

Kad reikalas nestovėtų ant vietos ir mūsų įstatų skambūs parafragai bei mūsų geri norai būtų išpildyti, mes nutarėme atsikreipti į Mass. valstijos ir jos apieilinkėje esančias TMD. kuopas, paklausdami jų, ar jos nesutiktų kartu su mumis sutverti vietinį apskritį.

Todel prašytume TMD. kuopų valdybų atsiliepti į mūsų pakvietaimą. Atsakymai būtų gera gauti kuogreičiausia. Siunsti juos šiuo adresu: J. Žemantaitis, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

TMD. 81 kp. Komisija:

J. Žemantaitis,

J. Kerdiejus.

J. Strimaitis.

A.L.T.S. REIKALAI

KAIP MUSŲ POLITIKIERIAI „ATPIRKO“ LIETUVIŲ TAUTĄ.

Amerikiečiai lietuviai gal visai nežinojo, kad lietuvių tauta jau buvusi parduota ir kad iš tos negandos lietuvius išliuosavo ne kas kitas, kaip New Yorko kardinolas Farley. Taip mus informuoja pastarasis numeris (už gegužio mėn.) „Pažangos.“ Šitame žurnalyje eina del šito net du straipsniai: vienas apie tautininkų su katalikais bandytąsias tarybas ir bloką susidėti, antras — apie katalikų sutvertąjį amerikonišką šelpimo fondą. Pirmasis straipsnelis išnagrinėja tautininkų širdį, ir randa ją — „pardavike mūsų tautos“ (užtai kad su katalikais nesusidėjo), o antrame išpeikia mūsų sutvertąjį „American Lithuanian Relief Committee“, ir atranda jį laisvamaniškiu; todėl tai katalikai ir sutvėrė kitą tokį komitetą po kardinolo Farley priežiūra.

Straipsneliai atskirai rašyti, bet apie vieną dalyką. Todel mes kruvon surišame. Negalima nesurišti. Abiejuose mes, lietuviai tautininkai, pastatyti už mūsų tautos nevidonus, ir vienintėlis prieš tą nelaimę vaistas at-rastas — kardinolas Farley su jo \$400. Mūsų tauta atpirkta, galima būti ramūs. Mes, kurie bloko tarybose nenusilenkėm prieš kun. F. Kemešiaus politiką, esame „pardavikais mūsų tautos“. Išarmė ant mūsų išnešta. Apeliacijos mums kitur nėra, kaip jei bent pas tą patį kun. Kemešiu.

Bet taip kun. Kemešiu ir jo šalininkams atrodo. Mums dar lieka apeliacijai vieta. Tai yra visa lietuvių tauta, kurios labai mes dirbame. Kad mes nesame mūsų tautos pardavikai, kaip k. Kemešis užreiškia, tą lietuviai amerikiečiai senai jau žino. Žino iš dokumentų, apie mūsų bandytojo bloko tarybas, kurie visuose laikraščiuose paskelbti. Jeigu mes nenusilenkėm prieš kun. Kemešiaus išlygas, mes pažeminančias, tai tas nereiskia mūsų tautos pardavimą, bet atpenč, mūsų tautos politiško reikalų sergėjimą. Jei kun. Kemešiu itaip matosi, tai čia jam jo dalykas, o ne mus, nei visų lietuvių. Apie tai mes čia nei nerasysime. Mes čia trumpai pakalbėsime apie kun. Kemešiaus mušamąjį bugną delei mūsų sutvertąjį „American Lithuanian Relief Committee.“

Prieš šitą komitetą mūsų kunigėliai iškėlė čielą kompaniją. Tas prasidėjo nuo poros mėnesių atgal. Pirmiausiai „Žvaigždė“ perspauzdino vardus, indėtas į laišku blanką minėtojo

„American Lithuanian Relief Committee“, kurio pirmininku yra p. Vilmontas. Perspauzdinusi tuos vardus, „Žvaigždė“ padarė nuo savęs ilgą prierašą, — tokiam arci-šurkštumo stiliuje, ant kokių tik tai kun. Milukas vienintėliai yra gabus, — kuriam prieraše, suprantama, turėjo išpeikti minėtąjį komitetą už jo tris ydas: 1) komitetas esąs tautiečių laisvamanių rankose, 2) indėdamas vardus kai-kurių lietuvių dvasiškių netikrai jiems titulus indėjęs (pasirodė, kad tautiečiai daug augštesnius titulus davė, negu reikėta), 3) komiteto turėta neišpasakyta drąsa, — kreiptis pas kardinolą Farley su atkreipimu jo atidžios ant nukentėjusios Lietuvos.

Tai tris kapitališkos mūsų kaltybės.

„Žvaigždės“ prakaituotas triušas nenuėjo veltui. Iš jos tą griausmingą straipsnį perspauzdino kiti katalikų laikraščiai, ir potam jau katalikų-klerikalų politikieriai iškėlė čielą kompaniją priešais minėtą komitetą. Visai iškolioje „tautiečių-laisvamanių“ užbaigė tuomi, kad skubina susitvėrė savo tokį pat komitetą.

Mes nepeikiame katalikų politikierių. Mes žinome jų psichologiją. Jie patys labai retai ką-nors patį pradeda, bet užtai labai greitai pasistengia užbėgti už akių, kuomet kiti pradeda ką nors viešą veikti. Taip atsitiko, kuomet buvo sumanytas visuotinis Amerikos lietuvių seimas. Pagriebė sumanytą ir padarė Chicagoje savo „seimą“. Taip atsitiko su mūsų sutvertu lietuvių komitetu rinkti drapanas nukentėjusiems nuo karės. Jau ir jie turi savą. Musiškis buvo negeras. Taip atsitiko su isteigimu biuro siuntimui laišku į vokiečių užimtąją Lietuvą, — vos pas mus buvo pradėta kalbėti, tuoj ir jie pasiskelbė tokį inkurę. Ir daug panašių mūsų sumanytų katalikų politikieriai paglemžia.

Bet, artkojame, mes ant jų užbėginėjimų nežiurime su tokia tulžia, kaip jie daro. Mes matome, kad jie yra tikri politikieriai, tik, gaila, kad ne Lietuvos labai politikieriai. Lygiai taip jau mes neiekiame nepaikiame kun. Milukui ir jo sėbrų naujam užbėgimui mums kelio ir sutvėrimui naujo amerikoniško komiteto. Toksai komitetas yra feikalingas ne vienas; yra vietos del jų daugelio, nes Amerika yra plati, ir juo daugiau bus surinkta auksų iš amerikonių, tuo daugiau pagelbėsime badu mirštantiems Lietuvos žmonėms. Amerikonai yra duonus. Jie gelbėjo belgus, lenkus, žydus, armėnus, serbus, francuzus, — kodėl jie negalėtų gelbėti ir lietuvių. Tik reikia iš tikros širdies dirbti, kaip geram lietuviui, savo Tėvynę ir artimą mylinčiam priguli.

Ar del savo Tėvynės meilės katalikų politikieriai mums kelius užbėginėja? Ne. Kas skaitė jų organus ir matė jų užpuldinėjimus ant mūsų, lietuvių tautiečių įstaigų, kiekvienas mato, kad tenai nėra nei mažos kibirkštėlės apie meilę artimo ir Tėvynės. Neapykanta dacinanti iki fanatizmo per jų visus raštus nusišviečia. Dažo net iki to, kad jie išdavė ant mūsų verdiktą, kaip ant „mūsų tautos pardavikų!“

Grįžkime prie to, kaip kardinolas Farley visgi mūsų parduotą tautą išpirko. Jis išpirko su nedidele suma — \$400, bet mūsų kunigėliai atsiekė tikslą, jiems buvo duota proga niekinti mūsų sutvertąjį „American Lithuanian Relief Committee.“ Bet pirm to

reikia keletas žodžių pasakyti, prie kokių aplinkybių tasis komitetas susitvėrė. To komiteto yra sekanti trumputė istorija.

Pereitais metais, kuomet, niekur tarpe Amerikos lietuvių nebuvo komiteto išimtinai veikiančio tarpe amerikonių, gimė idėja Didžiojo New Yorko vietiniame L. G. ir A. F. komitete, — sutverti prie savės tokią sekciją, kuri rinktų auksą išimtinai tarpe amerikonių. Šitokią sekciją sutvėrus, vėliaus del parankumo tapo ji padaryta atskiru komitetu po tokiu vardu kaip dabar yra. Tas komitetas veikia labiausiai Didžiojo New Yorko teritorijoje, bet vėliaus buvo sumanyta praplėsti jo veikimą ir sutverti skyrius po visą Ameriką, kuomet bus stipriai komitetas organizuotas ir, jei bus reikalinga, išimtas čarteris. Mes čionai pabriežiame, kad šisai komitetas yra po priežiūra vietinio L. G. ir A. F. komiteto Brooklyn, N. Y. ir yra kaip ir dalimi, — bent delto, kad visuomeniška įstaiga butinai reikia turėti po plačią kontrolę. Sykiu šisai komitetas yra po kontrole viso mūsų Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo. Ir viršų šito, yra po kontrole Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros. Todel jisai yra pilnai legališkias ir po plačią visuomeniška kontrolę. Kiekvienas čentas jį apturėtas neis niekur kitur, kaip gelbėjimui nuo karės nukentėjusių mūsų vientaučių Lietuvoje.

Toki tai yra istorija apie susitvėrimą „American Lithuanian Relief Committee.“ Ar mato, gerbiamieji skaitytojai, kame nors čionai prasižengeta prieš mūsų tautą tokį komitetą sutvertiant? Ar buvo užbėgta kam nors už akių jį sutvertiant (juk tuomet katalikai tokio komiteto neturėjo)?

Dabar apie katalikų politikierių praktikavimą, kad šį komitetą atradus negeru.

Pirmiausiai, jie mums užmeta bausią pražangą, kad mes anot jų, „tautiečiai laisvamaniai“ šį komitetą kontroliuojame. Ką čia pasakyti? Visu pirmu atsakytum, kad tokis komitetas juk yra reikalingas po kokia nors atsakančia kontrole turėti. Jeigu butumėm mes galėje su katalikų politikieriais žmoniškai susikalbėti ir sueiti į bloką, tai butume išvieno visi kontroliavę. Antra — mes visai nemanome ir nemanome, kad mūsų surinktos auksos bus blogesnės už katalikų surinktasias, todėl apie savo „laisvamaniškų“ rankų blėdingumą mums niekad ir į galvą nepareina, kaip katalikų politikieriai labai daug šneka apie savo katalikiškų rankų šventumą. Ant galo, katalikų politikieriai neturėtų tiek daug savo galvos kvaršinti su tuo komitetu, nes, mums rodos, jie dar nei vieno savo cento į jį neindėjo ir neturi jokios teisės jo cenzuruoti. Ir dar ant galo mes pasakytume, kad tie politikieriai yra labai žemos politikos, jei smerkia tokį komitetą, kurs surinkęs auksas siunčia Lietuvon per tas pačias draugijas, per kurias siunčia ir patį katalikai.

Toliaus, anot katalikų politikierių, mūsų labai prasižengeta, kad mes indėję ant „American Lithuanian Relief Committee“ blankučių vardus Lietuvos veikėjų, tu tarpe vyskupo Karevičiaus, kun. Olševskio ir kitų. O galėję esą buti, kad tie visai nieko ir nežino apie tokią garbingą vietą per „mūsų laisvamanius jiems suteiktą“. Čia atsakymas visai trumpas. Kaip vyskupas Karevičius, taip ir kiti Lietuvos veikėjai yra aktyviškias nariais ar rė-

mėjais Lietuvių Draugijos nukentėjusius del karės šelpti. Kadangi mes tuomet auksą siuntėme lygiai tai pačiai draugijai, ir mūsų amerikoniški visi fondai buvo ne-kaipo Lietuvių Draugijos šakos arba agencijos, todėl mes ir indėjome visų įžymesnių veikėjų vardus ant blankos, kaip Lietuvių Draugijos ir drauge mūsų visų agencijų rėmėjais, (o ne komite-tan; komitetas yra savu keliu išrinktas). Jeigu vyskupas Karevičius ar kitį jam panašų protestus už jo vardą, ir protestus žinodamas, kad mes išvieno dirbome su Lietuvių Draugija, kurioje jis yra aktyvišku rėmėju nukentėjusios Lietuvos šelpimo, tai jau jo valiai paliekame, kaip jis tą galės išaiškinti. Jei jis tą darys, tai pirmiausiai jisai turės viešai užreikšti, kad nieko bendro neturi nei su nukentėjusios Lietuvos gelbėjimu, nei su Lietuvių Draugija.

Kaipo rėmėjus Lietuvos šelpimo per Lietuvių Dr-ją mes indėjome netik vyskupą Karevičių, bet ir daugybę kitų įžymesnių veikėjų, kurie arti esti mūsų fonduose Amerikoje, ar bent aktyviškai prie mūsų fondų dirba. Jie nėra komitete, bet yra rėmėjais šito didelio — Lietuvos šelpimo darbo. Berods, katalikų politikieriai dabar „Pažangoje“ skundžiasi, kodėl ir jų, butent Amerikos kunigų čionai esą neindėta. Jų indėti nebuvo reikalinga nei galima: jie turi susitvėrė savo atskirą fondą, todėl čionai Amerikoje mes esame kaip pasiskirstę. O šito mūsų pasiskirstymo, kaip jau daug girdėjome iš Lietuvos veikėjų, jie nepripažįsta legališkų, tik laikinu partijų kaprizu.

Bene vyriausią kaltybę, nors labai juokingą, primeta mums katalikų politikieriai tame dar, kad mūsų komiteto blankose esą labai augštai nutuluota Lietuvos dvasiškiai. Taip, vyskupas Karevičius yra pavadintas „His Eminence“, o reikėję pavadinti tiktai „Right Reverend“. Kun. Olševskis pavadintas „High Reverend“, o tuom tarpu tokio titulo katalikų bažnyčia visai ir nevartoja. Tai mat kaip blogai. Čionai geri žmonės norėjo prieš amerikonus pasigirti savo dvasiškių augštais titulais, o čia, anot mūsų politikierių padaryta visai ne pagal kokios rubicelės; tai baisi pražanga, kuri net visą komitetą gali diskvalifikuoti. Mes apie tas juokingas priekabas čia nei ne apsisostome. Tie, kuriems rupi neperžengti rubricelių regulas, paliekame jų vaelelių titulus, paliekame jų valiai tuo linksmintis, kuomet Lietuva kančiose vaitoja.

Mums rodos, kad mes pakaktinai atsakėme kun. Milukui ir k. Kemešiu, kurie vienas per „Žvaigždę“, kitas per „Darbininką“ ir „Pažangą“ mūsų komitetą norėjo „sukritikuoti.“ Šita jų kritika buvo ir pasilik prisirinkusių neapikantų dujų plyšimas. Akyse nukankintos Lietuvos šita jų eksplozija jiems tik suteikia gėdą, už jų neapsiauktą pavydą ir darbą kitaip manančių žmonių.

Ir ko jie nori? Juk šitas komitetas jiems į kelią visai nepareina. Juk jisai tapo sutvertas, kuomet jie (klerikalai) tokio komiteto neturėjo. Kodėl jie veik per istisus dviejus metus nuo karės prasidėjimo miegojo, ir tik dabar suskato tokį sutverti, kuomet kardinolas Farley jiems perdavė mūsų komiteto laišką?

Savotiška „istorija“ atsitiko ir su laišku pas kardinolą Farley. Kaip žinoma, American Lithuanian Relief Committee parašinėjo

laiskus įžymesniems New Yorko žmonėms, su išdėstymais verke-smingo Lietuvos padėjimo ir su maldavimais, rasi jie kuomi nors — aukomis ar intekme — nelaiminguosius lietuvius gelbėtu. Tokiu budu pateko laiškas ir kard. Farley. Juk tai buvo prakilnus ir geriausių norų žingsnis iš komiteto pusės. Tuomi nebuvo užbėgta kelias mūsų kunigams, nes jie tuomet saldžiai miegojo ir jokio tarp amerikonių veikti komiteto neturėjo. Ką daro kardinolas? Jisai komitetui nieko neatsako, bet perduoda laišką mūsų kunigams. Na ir prasidėjo mūsų klerikalų laikraščiuose tapy-masi delei mūsų komiteto, iki pagaliaus, mūsų tie kunigai savo tinginį apgalę, prisirengė sutverti savo tokį-pat komitetą, po viršininyste ir „blagaslavenstva“ to paties kard. Farley.

Geros kloties! Mes jiems to nepavydžiame. Dar džiaugiamės, kad mūsų komitetas išragino ir juos dirbti. Jeigu nekuo kitu, tai nors šiuom mūsų komitetas rasi atneš nemažą Lietuvai naudą.

J. O. Širvydas.

P. S. — Neseniai paėjo kalbos iš tarpo išmintingesnių katalikų vadovų, priragintų per Didžio-sios Lietuvos veikėjus, kad dar sykį bandyti susitarti su tautininkais dirbimui del nukentėjusios Lietuvos ir del mūsų Tėvynės atbudavojimo po karės. Kaip toli šitos kalbos įvyks į kumą, mes nežinome, nors tokia idėja labai apsidžiaugtume. Bet, ne-veizint į tos idėjos atnaujinimą, mes vistiek šitą straipsnį dedame į spandą. Mes nemanome, kad vienybės idėjai tuomi pakensime. Jeigu ir prisieis mums su katalikais prakilnam tautos darbui susivienyti, tai bent lai buna gerai išsikabėta. Ant mūsų, tautininkų sriovės, katalikų politikieriai volus privertė. Mes ty-lėjome. Jei vėl pradėsime šnekėtis apie bendrą darbą, turėsime iš anksto išdėstyti prieš lietuvius katalikus jų politikierių nelemą taktiką. Jeigu vienybė ir įvyks, tai visai nepadidkavoiant tiems katalikų politikieriams, kaip kun. Kemešius ar kun. Milukas, kurių, ypač pastarojo, karjera amerikiečiams lietuviams labai žinoma, — kurstyti parapijose žmones vienu prieš kitus. Lai jie tenai ir pasiliktu.

J. O. Š.

LIETUVIS DARBININKAS, KOKIŲ MAŽAI TĖRA.

(Žemiau indedame labai indomu laiškelį, kurį gavome sykiu su \$20.00 auksų nukentėjusiam Lietuvai. Kiek mes pamename, tai pirmutinė bus tokia darbininko auksa, ir sykiu pirmutinis tokios rūšies laiškas mums teko iš Amerikos lietuvių matyti. Laiškas, kaip iš tikros lietuvių darbininko širdies išsiliejusį, mes čionai išistai atspausdiname, kaip dokumentą parodantį, kad dar yra pas mus tikrai mylinčių savo prigimtį šalį ir savo tėvynę, — mylinčių ne tik žodžiais, bet ir darbais. — J. O. Širv.)

Chicago, Ill. Liepos 13, 1916 m. Gerbiamasis p. Th. Paukštis: —

Siunčiu Jums 20 dolarių, kaip tik iš savo nuosavės kišenės, ir norėčiau, kad tie mano pinigai būtų tuojaus pasiūsti į Lietuvą, kur mūsų gentis kenčia bada.

Šiandien, kaip tik užšvilpė mūsų šapos švilpynė, pranešdama pusiaudienį, skubiai sėdau, kad pasisotinti savo pusiaudienio kšneliu, ir atvyniojęs pamačiau ant popieriaus didelėms raidėms užrašyta: „Lietuva badu miršta!“ Pradėjęs skaityti straipsnį, randu žodžius Hershfeldo, kuris va-

žinėdamas po vokiečių užimtus kraštus Lietuvoje patėmijo Kau-no rėdyboje esantį baisiausių padėjimą, kur net maži vaikeliai 3—4 metų maitinami tik po sykį į dieną. Man šiurpuliai perpylė kuną, akis pamirgo, ir tas pat-sai duonos kšnelis paspringo gerklėje, lyg atsisakydamas toliau slinkti. Griaudiu pasidarė be galo; rodos, kad bučiau iš-girdęs paskutinį maršą gajinant ant Lietuvos kapo, pasinėriau min-čių tinklan.

Bet vėl sušvilpė dirbtuvė, lyg tyčia man norėdama pritraukti mintis. Veltui! Mano mintis jau buvo anoje pusėje jurių, glamonė-jo amuos tukstančius suvargusių kūdikėlių... Nors draugas šalia dirbdamas daug ką man pasako-jo, bet aš visai nieko negirdėjau, taip kaip daug lietuvių amerikie-čių negirdžia balso šaukiančio pa-galbos del Tėvynės!..

Kuomet atsipeikėjau ir pagrižo mano mintis į normales vėzes, pradėjau mastyti, kaip mūsų broliai amerikiečiai visai mažai rupi-nasi sušelpiti Lietuvą. Kur tik ne pasirodė rinkimas auksų, tai tik patėmysi, kad publikos buvo daug, o auksų tai tik keli centai. Palyginus žmonių skaitliū matosi tiesiog, kad tik trupiniai nuo sto-lo nukrinta, o kšnelio atiduoti mūsų vientautis nenori.

Ir ką jūs manot, brangus tautiečiai? Ar ir toliau taip apsilė-dę sėdėsime, lauksime kad svetim tautiečiai šelptų Lietuvą, o mūsų sąžinė pasilikis rami, kuomet mes ją sotiname piknikais ir pramo-gėlėmis, išleidžiam dolarius de-šimtinis, sotinam nutukusius biz-nierius, o Lietuva tuomtarpu badu miršta?... Broliai! ar nerausta jūsų veidai iš gėdos? Ar negalė-tumėt mesti „ant valandėlės per-traukti tuos pasilinksminimus, o to vietoj atiduotum kiek galim nupūkti duonutės badu mirštan-tiems mūsų tėvams ir jų vaike-liams? Sutverkim draugiją „Ty-ros sąžinės, mylinčios teisybę.“ Kiekvienas iš mūsų gali atidėt nemažiau kaip 5 dolarius ant mė-nesio, ir ši draugija gyvuos kol Lietuvai reikės pagalba teikti. Kiekvieną narį, kuris auksas kas mėnuo po 5 dolarius, garsinkim per laikraščius, kad nors tuomi sužadintumėm mūsų vientaučių norą aukauti. Potam, kada Lie-tuva nebereikalaus pagalbos, tai tada ant gilios atminties išleisti istorišką albumą, kuriame tokie nariai aukavę po dideles sumas pinigų ir visi veikėjai tam tiks-lui, bus sutalpinti su jų paveik-lais, ir kiek imokėjo gelbėji-mui Lietuvos badaujančių. To-kis albumas pasilikis geru nušvie-timu mūsų gentkartės, o taipgi ir tie asmenis matys savo kunytą prakilnų tikslą, kad vieton bertit trupinius, dėjo stambius kšnius! Taigi jūs visi rėksniai, šaukdami aukauti, pradėkit patįs duoti, tuo jaus tokias gausias auksas, kuriomis galima būtų pasiikėt, kad mūsų Tėvynė bus pagelbėta.

Nelaukime pranašų iš Lietuvos, kurie jums pieštų Lietuvos padė-jimą, o paskui pažiopsoje ant prakalbu, taip kaip ant „nickel show“, įmestut porą centų. Ne! Nuo šios dienos nutark, brolau ar sesuo, sykiu su manim, pasiūsti kas mėnuo po penkis Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fon-dan.

Taipgi ir jūs visi inteligentai, rašytojai, — sustokite skambinti lyros stygas, keliančias nę gražia muziką, tik lermą, bet užgauskit jautrias stygas jungiančias vien-ybėn; vietoj vienas kitą šmeižti, pravardžiuoti, stengkitės pabriež-ti gyvenimo vaizdelį, ar tai iš mokslo srities, ar tai ką apie Tė-

PUIKIAUSIA FOTOGRAFIJŲ GALERIJA
RAPHAEL STUDIO
 R. KRUCZAS, Savininkas
 795 Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y.
 Telephone 4026 Greenpoint

Visiems žinotina

NEJUDINAMA NUOSAVYBĖ IR ASEKURACIJA.

Yra dideli šios gdynės žmonių reikalavimai, žinodami šį faktą, mes — J. J. Paukštis & Co., pasiryžome imti atsakomybę pasitarnavime mūsų vientaučiams šiuose reikaluose: insigijime *Nejudinamos nuosavybės* ir *Asekuracijos*.

Mes parduodame *NAMUS, LOTUS, FARMAS* ir *AKRAIS*, tokiose vietose, kur geriausiai pirkėjui tinka. Ypatingą atydą atkreipiame ir *SPECIALIŠKAI* prižiurime, kad *TITULAS* būtų tyras (Clear). Kad pardavimo aktai (deed) būtų gerai ir pagal teisės padaryti.

ASEKURUOJAME bei inšuriname nuo ugnies: namus, rakandus ir visokius kitus nuo ugnies asekuruojamus daiktus.

ASEKURUOJAME gyvastį, sveikatą ir parupiname *ABELNOS ATSAKOMYBĖS* palisus, sulig *EMPLOYERS LIABILITY* akto.

ASEKURUOJAME krautuvių langus, šarvuoto stiklo (Plate Glass).

ŽODŽIU SAKANT, pas mus galite gauti *ASEKURACIJĄ* visose jos srityse, už pigiausias premijas, kaip tik galima. Atsiminkite, kad mūsų pareiga yra tarnauti *ASEKURACIJOS NORINTIEMS*, o niekam kitam.

NOTARY PUBLIC (rejentas). Visoki legališki raštai bei dokumentai, su didžiausia atydzia išpildomi ir paliudijami. Darome *DAVIERNASTIS*.

Visuose virš paminetuose reikaluose kreipkitės pas mus, o gausite gerą ir teisingą patarnavimą.

Rodos ir patarimai, kiekviename reikale suteikiama. Todel kreipkitės pas

J. J. PAUKSZTIS & CO.
 REAL ESTATE & INSURANCE BROKERS.
 120-4 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Telephone 2427 Greenpoint

NAUJOS APYSAKOS

Tik-ką išėjo iš po spaudos

PASKUTINĖ AŠARA.
GERAS ŽMOGAU, AR NEMATEI...?
KERŠTAS.
KOL SAULĖ PATEKĖS.

Parašė gerai žinomas rašėjas **K. PUIDA.**

Aukščiau paminėtos APYSAKOS arba gyvenimo vaizdeliai tai yra perlas mūsų dailiosios rašliavos.

Parašytos aiškiai ir kiekvienam prieinamoje formoje.

Butinai ši knyga turėtų rasti pas kiekvieną knygų bei skaitymo mylėtoją.

Knyga didelio formato, turi 237 puslapius.

Kaina labai žema tik 75 centai

Reikalaudami Adresuokite:

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ Administracija
 120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
 Pinigus siųskite Money Order arba Pašto markėmis.

vynės laba, o tuomet liaudis paliks šviesi ir supras vienas kitą pagerbti, ne taip, kaip dabar, kuomet lavinasi mūsų broliai vie ni kitus pravardžiuoti šventakupriais, raudonkakliais ir tt. Tokie mūsų inteligentai nematyt, kad jie būtų mokslus ėje, ale turbut tik mokslo kiek lyžterėje!

JUOKŲ SKYRIUS

Gerai kol šilta.
 „Naujienose“ p. Baltrušaitis sako, kad Norkus esąs Širvydo čiabatu. Taigi Širvydas turi tik vieną čiabatą, gerai kol šilta, bet ką jis darys kaip šalčiai ateis.

Paralelius.
 Eselerkos susivienijimo nekurie bosai varo agitaciją prieš seimą, kad namų pirkimą ir spaustuvės įrengimą atidėti, o Eselakų susivienijimo pora šulų varo agitaciją prieš seimo nutarimus, kad pirkti presą.

Bosų nuomonės „nei dem bit“ negiluoja.

Vat ir po seimų, — iš didelio debesio mažas lytus.

— Seimai nieko svarbaus nepadarė — išreiškė vienas delegatas.

— Klystatė, kurie taip manote, — atrėžė kitas. — Nugė iš svyruojančio Račkausko padarė stambų tautininką, kuris jau sugalvojo surasti dar 1,000 tokių drutų tautininkų šulų, kad iš visų pusių suramstyti Antonomijos Fondą.

Vivat!

Pruseika prakalbas sakydamas vis kartoja:

— Kapitalistai gražiai apsirengę, gardžiai pavalgę, o mes, mes darbininkai nuskurę — alkani!! Sugriaukim šį prakeiktą surėdymą.

O laike seimų Pittsburghe žiurio, kad tas vargšų užtarėjas sėdi kapitališkoje restoracijoje, dar ir buržujiškam kostiume i-lindęs, gurklį paputęs, vištos kulšimis alkį malšina. Tai tau, vargše, ir tikėk tokiems apaštalam: — keikia tą, ką patįs mėgsta ir remia.

Chicago ruskiams kalbėdamas Bulota sakė:

—Ja Bulat i ješčio koje čto, i ješčio koje čto — lietuviškai išeina: aš Bulota ir dar kita-kas ir dar kita-kas.

„Daeol“? Taip gerai darbams einant, o negali užsidirbt nei už burdą užsimokėt, o ima iš socia listų šelpimo fondo.

Neatliktas Kriukis.

Kas buvo geriausiai informuotas.
 — Taigi kas turėjo geriausias informacijas apie Pittsburghe seimus laike tų pačių seimų?
 — Viena graži panaitė iš vieno didelio miesto.
 — Kas ją taip gerai galėjo informuoti?
 — Matomai Kipšas.

Skirtumas.
 — Delko tamista neprisileidžiate Kasę Pletkiene?
 — Bet ji juk vaikščiojanti pliotkai.

— Bet jūs su Pletkaitiene draugaujate?
 — Tai kitas dalykas: ji karietoje važinėja.

Geras budas.
 — Tie čeverykai man patinka, kiek jie prekioja?
 — Penkis dolarius.

— Gerai duokite man juos; bet ant nelaimės aš su savim turin tiktai 3 dolarius, patikėkite man ligi rytojaus, aš jums skolą atnešiu.

— Gerai, imkite.
 Pirkikui išėjus iš krautuvis, savininkas klausia pardavėjo:

— Ar tu iš proto išėjai — nežinomam žmogui atidavei. Tie pinigai pražuvo.

— Nusiraminkite, — jis atneš, aš jam padaviau abudu čeveryku del vienos kojės.

Atsargus.
 — Žinote šita poni gali dėvėti by kokią dekolte, — ją pridengia jos dora.

— Tiktai tamista taip nekalbėk prie mano pačios.

— Kodel?
 — Jei ji išgirstų tokią kalbą, tai ji visiškai nuoga važiuotų į balius.

Negalima trukdyti.
 Svečias (restorane). — Klausyk, vaike, aš tau liepiau atnešti laikraštį, o tu visą valandą neišpildai. Pašauk man vyriausią lekajų!

Vaikas. — Jis tai laikraštį ir skaita.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai Persiunčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes.

„VIEN LIET.“ OFISE
 120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

DIDELIS SUVALKIJOS ŽEMLAPIS

(Mapa)
 Sutaisë B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (koloruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kellus, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

„Geriausias žemlapis lietuvių kalboj. — Persistato labai puikiai.“ — Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina **VIENAS DOLIARIS** su prisiuntimu į namus.

Reikalaukit pas **J. J. PAUKSZIS & CO.**
 120 Grand St. Brooklyn, N.

LIETUVIAI VIENYKITĖS IR GELBĖKITE TAUTIEČIUS LIETUVOJE!

tas-piešėjas, A. J. Dulbis, išleido labai dailias atvirutes, kurių paveikslėlis telpa šiam N. Visas pelnas nuo parduotųjų atviručių yra skiriamas Lietuvos Gelbėjimo Fondui, šelpimui nukentėjusių lietuvių nuo karės.

Prekės: Paprastųjų atviručių, 2 už 5c. 6 už 15c., tuzinas už 25c.

Galima gauti „Vien. Liet.“ redakcijoje ir visose didesniuose knygų krautuvisėse arba siųskite užsakymus su stampomis pinigais, arba „Money Order“ pas: **A. J. DULBIS,** 43 Holly Str., Flushing, New York.

Agentai meldžiami kreipties pas išleidėjų; jiems bus nuleidžiama tam tikras nuosimtis.

NAUDINGA KNYGA

LITHUANIA IN RETROSPECT AND PROSPECT.

parašyta Dr. Jono Šliupo.

Pirmutinė knyga anglų kalboje apie Lietuvą ir lietuvius. Iteikite ją svetimtaučiams.

Knyga didelio formato ir gražiai atspausyta, prekė tik 50c. Pinigus siųskite stampomis, adresuojant šiaip: „Vien. Liet.“ Administr. 120 Grand st., B'klyn, N. Y.

Aukos L. G ir A F.

LIETUVOS GELBĖJIMO SKYRIUS.
 Lakštas 77:
 Vincas Norbutas, Chica., Ill. 20.00
 Shenandoah, Pa., lietuviai per A. Martų: A. F. Bridiekas — \$5.00.
 A. F. Bridiekienė, S. J. Moekaitis, P. W. Birštonas — po 2.00. F. A. Tamulionis, Ed. Dičius, J. Medelinskas — po \$1.00. Viso (išėmus visus kaštus) 13.50
 Shamokin, Pa. lietuviai per A. Martų: kun. S. A. Dobinis, Vincas Dadurkevičius, Andrius Karasevičius

Jonas Macejauskas, Magdė Sakauskienė, Jokubas Karasevičius, P. Runčiūtė, Elžbieta Vabalutė, Vladas Ivanauskas, Vincas Balčianus, Ant. Kasparavičius, Tucinavičienė — po \$1.00. Viso su smulkiais 19.45
 Atėmus visus kaštus 14.45
 Mahanoy City, Pa., lietuviai per A. Martų: V. Supranavičius, K. Kanas, M. Augštakalis, A. Banevičius, V. Jonaitis, St. Gegužis — po \$1.00. Viso su smulkiais — 12.11. Atėmus už salę ir kitus kaštus 6.11
 Gilberton, Pa. lietuviai per A. Martų: A. Rasimas, P. Kirtiklis, M. Dumbliauskas, P. Zilaitis, V. Sadauskas — po \$1.00. Viso su smulkiais \$7.30. Atėmus visus kaštus 2.30
 Girardville, Pa. lietuviai per A. Martų: kun. P. Augustaitis, V. Marcinkevičius, A. Banevičius, J. Jencekas, Z. Zilinskas — po \$1.00. Viso su smulkiais — \$12.38. Atėmus visus kaštus 7.38
 Mt. Carmel, Pa. lietuviai per A. Martų: J. Naukauskas — \$1.00. Viso su smulkiais — \$3.35. Atėmus kaštus 2.35
 Baltimore, Md. lietuviai per A. Martų: \$28.03. Kelias į Tamaqua, Pa., salė ir kiti kaštai atėmus. 6.41
 Tamaqua, Pa. lietuviai per A. Martų: kun. Gudaitis, A. Kirtiklis — po \$1.00. P. Verbickas — 2.00. Viso surinkta \$7.30. Atėmus visus kaštus 2.30
 New Philadelphia, Pa. lietuviai per A. Martų: S. Bulota, A. Buloniūtė, J. Šipaila, A. Jakaitis, P. tienė, E. Bendoraitienė — po 2.00. ta — \$16.00 Atėmus už salę ir ki-spudis — po \$1.00. Viso surink J. Miklonis, S. Yčas, A. Augštakal-tus kaštus 8.00
 St. Clair, Pa. lietuvių per A. Martų: kun. Durickas, J. Birbila, B. Kal-teuckas — po \$1.00. Viso su smul-kiais — \$8.00. Atėmus kaštus 3.00
 Minersville, Pa. lietuviai per A. Martų: E. Augštakalniūtė, E. Mar-tusevičienė, K. Steponaitis, J. Mo-zuras, S. Balnonosis, M. Dobrišius — po \$1.00. Viso su smulkiais 14.45. Atėmus už salę (5.00) ir kitus kaš-tus 4.45
 Siltzer City, Pa. lietuviai per A. Martų: J. Rumbavičius — \$2.00. P. Aidukaitis, T. Margelavičius — po \$1.00. Atėmus kaštus 3.10
 Jurgis Kazakevičius, Pittston, Pa. mėnesinė mokeskis Lietuvos šelpi-mui už liepos mėnesį 3.00
 V. K. Račkauskas, New York, N. Y. mėnesinė mokeskis Lietuvos šelpi-mui už liepos mėnesį 3.00
 Viso per savaitę 99.35
 Buvo Lakšte 70 10,684.15
 Viso inplaukė Fondan 10,783.50

LIETUVOS AUTONOMIJOS SKYRIUS.

Lakštas 68:
 P. W. Birštonas, Shenandoah, Pa., per A. Martų 3.00
 A. B. Strimaitis, New York, N. York, 10.00
 Vincas Daukšis, New York, N. York, 10.00
 Viso per savaitę 23.00
 Buvo Lakšte 67 1,597.32
 Viso inplaukė Fondan 1,610.32
 Viso per abi dali Fondo 12,393.32

J. O. Širvydas,
 L. G. ir A. F. fin. sekr.

Šventakuprių partijos centro sekretoriaus ir išdininiko atskaityta aukų in-teiktų Lietuvos Autonomijos Fondui, laike SLA. 29-to seimo.

Jo Mylestos Šventakuprių Tėvo pa-liepimu, Autonomijos Fondui aukave šie didžiunai:

P. D., P. D.—is, M. B., M. Dr. V. p. P. P., P. W. D., p. M. Dr. M.—a., p. J. G.—a., p. J. G.—as. Sykiu \$9.00
 Po penkiasdešimtis centų:
 A. R., M. B.—ka, sykiu \$1.00
 Po 30c.:
 p. J. K., A. S. sykin 60c.
 Po 25 centus:

Viena delko mes norime, kad jūs ruktumet **ZIRA Cigaretus**, tai todėl, kadangi jie padaryti iš Geresnio Tabako, negu bent koki kiti cigaretai, — užtai jie yra geriausi.

Suprantama, kad už savo pinigų kožnas nori igyt ką geresnio, ar ne?

JEI JŪS TO GEIDŽIATE, PIRKITE ZIRA CIGARETUS

Kuponai išmainomi ant pinigų arba dovanų

ZIRA

STEBĖTINAI GERI
CIGARETTES
 P. Lorillard Co. inc. Established 1760

Mums tokių vadų nereikia. Ir mes, katras tik lietuviu vardą nešiojame, prisidėkime prie tų stambų aukų, iš kurių tik gali būti Lietuvai ir mūsų pačių ateičiai nauda.

Vincas Norbutas,
 1632 McReynolds Str.,
 Chicago, Ill.

J. N., X. V., V. W., J. Ru., P. L., L. G. K. Kuprius, P. S. V., K. V. K., Jan. J. K. R. S., A. S., L. B.—ka., T. Ad. sykiu \$3.75
 Po 20 centų.:
 J. W. L. 20c.
 Po 10c.:
 C. S. J., J. L. O. S., N. P., O. K., K. Lušnak. P. V. sykiu 70c.
 Po centą.:
 Sla—tė, p. X. Q. 2c.
 Viso aukų \$15.27
 Atitraktus pasiuntimo lėšas liekasi 15.02
 Su augšta ir žema pagarba, šventakuprių centro sekretorius, A. Žemaitis, Išdininkas Augštaitis.

KRASOS DEŽUTĖ.
 Zuikiui (Argentinoje). Apie tą vakarą panaudojome pirmąs priduosas mūsų koresp. pranešimus, todėl Tamstos nedėsimė. Malonėkite rašinėti tankiau.
 M. Truska. Aėiu. Tilps sekančiame Numeryje.

NAUJI RAŠTAI.
 Katalikų Bažnyčia ir Demokratizmas. Parašė kun. T. Žilinskas. Kaina 10 centai.
 Visi Geri. Sceniškas vaizdelis. Parašė P. V. Kaina 10c.
 Darbininkai Vienykimės ir Kas tai yra Socializmas. Parašė F. V. Kaina 5 centai.
 Komediėlės. Penki sceniški vaizdeliai. Parašė Uršulė Gurkliūtė. Kaina 10c.
 Gurkliūtės Eilės. — Kaina 10c. Šias visas brošiūras išleido „Darbininkas“.
 Kas reikalinga laisvamaniams. Išleido „Teisybės Jieškotojų Dr-ja“ Detroit Mich. Kaina nepažymėta.
 Tiesa. p. J. Baltrušaičio leidžiamas mėnesinis laikraštukas N1.
 Pažanga. N5—6.
 Naujoji Gadynė. N2.

Vietinės Žinios

Paraližius. Nors gydytojai ir tvirtina, kad paraližius epidemijos svarbiausias momentas jau praėjo, bet vienok dar vis kasdien daug apserga ir keliolika vaikų numiršta. Taip per perėitą nedėdienį naujai apsirgo 115 vaikų, o numirė 23.

Motinos, tik laikykite švariai vaikus, neleiskite į gatvę, o jei apsirgtų — neslėpkite, bet praneškite gydytojams. Tuom daug prisidėsite prie sulaukymo tos epidemijos.

NUMIRĖ J. STIRBIS.
 Pereitame N jau rašėme, kad kišenvagiai pašovė p. Stirbį. Jis jau pasimirė.

„Laisvė“ klausimą, — kas ji pašovė — gudriai apeina, „Kova“ gi N29 tiesiai sako, kad „matyt jis pats išisovė, nors ligoninėje aiškinosi, kad jis buvęs pašautas kovoje su kišenvagiais.“

Nors velionis buvo didelis socialistų rėmėjas ir negražių karikatūrų piešėjas ant nesocialistų, nors socialistai geriausiai apie savo draugą gali žinoti, tačiau mes neįstojome ir užklausėme p. A. Auguno apie tai, mat, mes buvome girdėję, kad velionis su juom turėjo reikalus. P-as Augunas mums štai ką paaiškino:

Velionis Stirbis sugrįžo Brooklynan pereito spalio m. Gavodarbą prie kriaučių, bet nedirbo. Paskui buvo gavęs darbą Bronsvilėj, dirbo po 5 dienas savaitėje ir uždirbo po 20 dolarių. Vienok metė darbą. Paskui pradėjo rinkti apskelbimus laikraščiams ir visur skolinosi pinigų.

Apie 6 savaites atgal atėjęs į p. Auguno ofisą išsukė p. Auguną vienu du pasikalbėti ir jam pranešęs, kad jis nenorįs gyventi. Jis sakė, kad kaip tik jis pamąsto apie darbą, tai jį krato. P-as Augunas prirodinėjo, kad negerai nusižudyt. Paskui jam pasisakius, kad nevalgęs, p. Augunas davęs dolarij. Pagaliaus Augunas paklausęs delko jis norįs nusižudyti, tai velionis atsakęs: „Iš kolektavau pinigus už apskelbimus ir juos praleidau, — tai bijau. Augunas liepęs nueiti „Laisvės“ ofisan ir atsiprašyti administratoriaus, bet jis nežinąs ar atsiprašė ar ne.“

Mes p. Auguno paklausėme, ar velionis gėrė? Atsakė, kad gėrė, bet tik alų ir tai nelabai daug, girtu nematęs.

Į mūsų užklausimą, ką manot apie jo pašovimą, p. Augunas atsakė:

— Nematęs kaip ten buvo, negalima ką nors sakyti, bet tas

pasikalbėjimas velionio su manim nušviečia kitaip dalyką.
 Velionis J. Stirbis likosi palaidotas pereitame ketverge.

TMD. 3-čios kuopos susirinkimas atšibus pėtnyčios vakarė nuo aštuonių (liepos, July, 28 d.) P. Draugelio salėje 73 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Šiame susirinkime bus dalinamos naujos knygos „Dvasios Gyvenim. Mechanika“. Taipgi bus paskaita, kurią skaitys p. P. Bajoras. Į šį susirinkimą gali atsilankyti ir pašaliniai žmonės.
A. Lapinskas

Draugijų konferencija, isteigimui lietuviškos vakarinės mokyklos, atšibus liepos (July) 28 d., 1916 m., pėtnyčios vakarė nuo 8 val., p. Draugelio svetainėje, 73 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Kurie esate išrinkti delegatais, nuo įvairių draugijų ir kuopų į šią konferenciją, malonėkite nepamiršti minėto vakarė ir į laiką pribūti.
J. Kripaitis.

LIETUVIŠKOS MUZIKOS KONSERVATORIJA.
 395 Broadway, So. Boston, Mass.
 Laiko atotšogves.

Muzikos mokslas vėl prasidės 10 d. rugsėjo ir eis kaip ejęs visą mokslo sezoną.

REIKALINGI DARBININKAI.
 Reikalanjame darbininkų prie geležies išdirbimo, gerų mechanikų, taip pat ir pagelbininkų. Mokestis gera, darbas ant visados.
GOODMAN,
 129—131 Cooper St., Brooklyn, N. Y.

Ar nori buti Gražus?

Jeigu taip, tai nusipirkite Mosties, kuri išdirba Mentholatam Co. ir visi daktarai ir aptiekoriai pripažįsta geriausia.

Ištepant moste veidą prieš einant gult per kelis vakarus padaro veidą tyru ir skaisčiu. Mostis išima visokius spuogus ir dėmes (plėtnus) saulės nudegimus ir lašus. Kaina dežutės 50c.

Merginoms, kurios nori buti raudonos, mes turime prie tos mosties pri-taikytą odos pudrą; vakare reik iš-tepti moste veidą, o ryte patrinti su mūsų pudru, veidas palieka skaisčiai baltas-raudonas. Tas pritinka ir vyrams. Mosties kaina, dežutė 50c ir 1 dolaris.

Odos Muilas tikrai išgydo spuogus, jeigu jie nepaėina nuo sunkios ligos. Kaina 25c.

Jeigu jusų kvapas dvokia, mazgokite dantis kasdien su muilu. Dan-tis palieka balti ir kvapas kvepiančių. Muilo kaina — 25c.

Pinigus galite siųsti money orderiu ar 2-centinėmis stampomis. (33)
J. RIMKUS.

BOX 36, Holbrook, Mass.

LAIŠKAS IŠ KANADOS.

Ponia Anna F. Rosenau, Enchant, Alta, Canada, rašė šiaip: „Turiu pripažinti, kad Triner's American Elixir of Bitter Wine yra geras vaistas. Mano keepe-nijs buvo netvarkoj, bet kada pradėjau vartoti šį vaistą, visas pasigerino. Aėiu labai už jusų vaistą, ir tą vaistą kiekvienam patariu vartoti. Mrs. Anna F. Rosenaus, Enchant, Alta, Canada. Mes gauuname tokius laiškus iš visų kraštų, nes tas vaistas ištikro gydo vidurius, pilvą, kepenis, o ypatingai kada yra užkimimas. Geras gydyti stoką apetito, eruk-taciją, vėmimą, nerviškumą, pilvo skaudėjimą. Gydo greitai. Prekė \$1.00 aptiekose. Jos. Triner išdirbėjas-chemikas, 1333-1-339 So. Ashland Ave., Chica., Ill.

Prašyk savo aptiekoriaus, kad tau duotų Triner's Liniment. Jis išgydis tau skaudėjimą muskulų ir kaulų. Aptiekose po 25c. ir 50c, per pačią po 35 ir 60c.

STAITAMSTOS PROGA
 Išmokyti greitai Anglų kalbas, Amerikoniška mokykla paskem-ingai mokina per pačią visose dalyse Amerikos ir Kanados, ir kleose, die-nomis ir vakarais. Cia galiu baigti Gram-mar ir High schools kursus. — Grazi, lii-struota, su daug aprašymų, knyga yra stungiama Dkai Rašyk, dėl platesnių ži-nių; dėk kelias mar-kes prisimintimui kny-gos. Iškirptes prisisk-kartu šį apgarsinimą-
DYKAI
 Amerikoniška Mokykla, 1741 W. 47 St., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.
 Puikiausia lietuviška karėiama Brooklyne, puiki bižnziava vieta, gerai išdirbtas biznis. Svarbi priezastis pardavimo. Pilnas informacijas gau-sit atsišaukdamu ypatingai ar per laišką į „Vien. Liet.“ Administraciją, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (30)

METINIS IR PIKNIKAS.
 Rengia draugystė sv. Jurgio, 29 liepos (July), 1916 m. Salėje A. Liutvi no, 69 So. Park Str., Elizabethport, N. J. Balis prasidės nuo 6-tos val. ir trauksis iki 12 nakties.
 Tikietas 25c.; su draugystėms 15c.
 Moterims ir merginoms dykai.

PIGIAI PARSIDUODA gaminis inžinas septynių arklų jėgos. Šitas inžinas yra visai mažai naudotas, taip kaip ir anujas. Greit atsišaukusiam šitas inžinas bus parduotas visai pigiai; atsišaukite ant sekancio antrašo:
 Vin. Struogis,
 155 Hope Str., Brooklyn, N. Y.

PAJIESKAU dėdžių Simono ir Ignaco, Čeliu, paėina iš Lietuvos, Kauno rėlybos, Saulių pavieto, Lukis parapijos. Pirmiaus gyveno Kingstone, Ill. Vėliausiu laiku nežinau kur. Turiu labai svarbų reikalą prie jų, tad malonėkite patis arba kas apie juos žino atsiliepti šiuo antrašu:
 Miss Ona Čelaitė,
 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Puiki Krautuvė ant pardavimo.

Parsiduoda krautuvė saldainių (ken-dzių) ice cream, sodės, taip pat ciga-rų ir cigarety, vyriškų marškinių ir kaklaraikšėjų, su daugybe kitų dailių. Vieta gera ir nuo daugelio metų išdirba, apgyventa lietuviuiais ir eln-kais. Parsiduoda iš priezasties savininko išvažiavimo į kit miestą. Grei-tai atsišaukusiam parsiduos už labai prieinamą prekę. Atsišaukite po 324 Plymouth St., Brooklyn, N. Y. (32)

KIRPIMO MOKYKLA!!!

Mokinkitės kirpimo vyriškų drabužių. Duodu kirpimo, braižymo ir proporeijų lekeijas ypatis kai ir per laiškus pagal „Dvide šimto šimtmečio sistemą.“ Pri-statau petrinas į visus miestus su vienyty Valstijų ir Kanados. De-lei platesnių informacijų kreipki-tės šiuo antrašu:
L. G. KAZIUNAS.
 96 Maujer Str., Brooklyn, N. Y.

Kada persišaldai
 Įtrink kaklą, krutinę ir apačias kojų D-ro Richter'io
PAIN-EXPELLER
 Tuojau apsaugoja nuo ligų ir gydo Tikras tiktai su pažymėta marke „IKARA“
 25c. ir 50c. butelinkas visose aptiekose arba
F. AD. RICHTER & CO.
 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

ATIDAI!

Draugystėms, Klubams ir Kuopoms. Mes išdirba-me viską kas tik reikalinga del draugijų. Viso-kius ženklus, guzikučius, kukardas (badges), šar-pus, Vėliavas ir antspandas. Gazikučių (buttons) prekė nuo \$25.00 už šimtą ir augščiau. Tankiai mūsų vientaėiai kreipiasi pas žydėjus, kurie nepažindami lietuvių Tautos istorijos, atlieka augščiau minėtus darbus netinkamai. Mes prane-same savo tautiečiams, kad darbą atliekame atsa-kanciai. Del platesnių žinių kreipkitės pas:
STRUPAS & CO.
 123 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

DANTISTAS.

Kiekvienas užganėdintas geru pataisy-mu!
Gwarantuotas ant 20 metu!
 Uždėjimas keparaitės 22 k. \$5.00
 Užplombavimas 50c. ir augščiau. Išvalymas. . . . 50c.
 Užplombavimas aukso . . . \$1.00. Skaudantį danti duk ištraukt ryte, o vakare duk apžiūrėt.
SANITARY DENTAL PARLOR
 307 BEDFORD AVE. TARPE 1-mos ir 2-ros gatvių. Brooklyn, N. Y.
 Susikalba lietuviškai, lenkiškai ir angliškai.

Phone 4325 Stagg, 2878 Stagg
 Lietuviška aptieka
MARCY PHARMACY
 S. COHN, Mgr.
 76 Marey Ave. Cor. S. 1st Str. Brooklyn, N. Y.
 Mes laikome tikrą TREJENKĄ

Paaiškinimas del visų žinios.

Mes parduodame ir perkame visokios rūšies biznis po visas dalis Amerikos. Jeigu nori pirkti bent kokį biznį arba jį parduoti tai visuomet kreipkitės ypatingai arba laišku. Norėdamas parduoti biznį parašykite koks biznis yra, kaip senai išdirbtas, ir už kokią prekę norėtumet jį parduoti. Norėdamas pirkti paminkėte kokiam mieste norite, kokį biznį, ir kiek maždaug galėtumete inėsti pinigų. Taip pat mes išpildome visokias apeliacijas ir paduodame visokias provas geriausiems advokatams, kaip legaliskas, taip kriminaliskas. Taip pat einame už perkalbėtojus visokuose reikaluose. Visus augšėjų pamintus dalykus mes atliekame teisingai ir sąžiniškai. Reikale visuomet kreipkitės pas:
M. Ballas ir J. Bush
 119 Grand St. Brooklyn, N. Y. (Nov. 29, 1916).

Visada busi pilnai užganėdintas, jei pirksi **FORNISIUS** pas Maliauską ir Vidziuną
 Musų prekės daug žemesnės, negu kur kitur.
 Duodam ant lengvų išmokeščių po \$1.00 ant savaitės

M&V FURNITURE CO
 687 3RD AVE. 658 5TH AVE. BROOKLYN, N. Y.

Tel. 4428 Greenpoint
Dr. J. WALUKAS
 VALANDOS:
 nuo 8 iki 10 iš ryto
 „ 1 „ 3 po pietų
 „ 6 „ 8 vakare
 Nedėliomis pagal sutarimą.
 69 SO. 3RD ST., BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
 270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
 Tel. 595 Greenpoint
 Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
 8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE
 GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
 161 Franklin St., ir kamps Second St.
 Ligonius prima: po pietų nuo 1—2:30 rytu nuo 8—9 ir vakare nuo 6—8
 Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)
 Dr. LOUISE C. BALL
 Chirurgas Dantistas.
 251 Grand St. Brooklyn, N. Y.
 Kamps Roeblin Str.
 Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Neveikus pripildo aukso, platina ir cementu. Įdėda naujus; uždėda keparaites iš aukso arba porcelėno.
 OFISO VALANDOS:
 Nuo 9 val. rytu iki 8 val. vakaro.
VISOKIS DARBAS GVARANTUOTAS.
 Seniai įsteigtas biznis 25 met.

VLADO LESČINSKO
 Aptiekoj Drugstoreje galima gauti „Vienybę Lietuvninkų“ pavieniais numeriais, arba užsiprenumeruoti ir duoti apgarsinimą.
 Eureka Red Cross Pharmacy
 315 Walnut Str., Newark, N. J.

Telefonas: 6426 Market
Daktaras JONAS J. KAŠKIAUCIUS
 VALANDOS: { 8—11 ryte,
 { 1—3 po pietų,
 { 7—9 vak.
 Seredomis 8—11 ryte
 341 Walnut str., prie parko. NEWARK, N. J.

Tel. Williamsburg 5334
Daktaras JOEL M. ZAMETKIN
 CHIRURGAS DANTISTAS
 OFISO VALANDOS
 Nuo 9 ryte iki 8 vakare
 202 Marey Ave. prie Broadway
 BROOKLYN, N. Y.

Tel. Williamsburg 5334
Daktaras JOEL M. ZAMETKIN
 CHIRURGAS DANTISTAS
 OFISO VALANDOS
 Nuo 9 ryte iki 8 vakare
 202 Marey Ave. prie Broadway
 BROOKLYN, N. Y.

GEORGE MATULEVICH
 Lietuvis Advokatas.
 Pabaigęs Tiesų Universitetą, užsiima vedimu provų visuose teismuose.
 Ofisas ruimuose
NATIONAL STATE BANK BLDG.
 810 Broad Street, Newark, N. J.
 Telephone 4256 Market

Kiekvienai MOTEREI žinotina Specialistas Moteriškų Ligų.
JOSEPH LIPMAN, M. D.
 314 E. 50th St., New York.
 OFISO VALANDOS:
 iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutartį.
 Egzaminavimas DYKAI. Mes ištiriame ir pasakome visas ligas ir pagelbstime. Iš kitur atvažiuosiemis ligoniams parupinam vietą, kol gydosi. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiūrėsim ir duosime prietališką rodą. Patarnavimas visai pigus. Neužmirškite mano antrašo.
DR. J. LIPMAN,
 314 E. 50th St. NEW YORK.
 Arti 2nd Avenue.
 — Kalbame lietuviškai.

Telephone 885 Greenpoint
PUIKIAUSIA UŽEIGA
Kada tik nueisi, visada sveteliu pilna pas Alex Shrupski
 SVEIKIAUSI IR GERIAUSI VISOKIOS KUŠIES GĖRIMAI IR KVEPIANTI CIGARAI.
Alex Shrupski, Savininkas
 61 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

Nerviški Žmonės
 džianguis dažniau, kad jų sveikata gali buti žymiai pagerinta ir, kad jų nervų sistema bus pastebėtinai sustiprinta t. y., jeigu tokie žmonės vartos
Severa's Nervoton
 (Severos Nervotona) nuo pat prasidėjimo jų nervų suirutės. Toji gyduolė yra visiškai atsakanti ir, vartojant nuo įvairių nervų ligų, ji trumpame laike parodys savo stiprinimo įtekme. Ji suteiks pageldaujantį palengvinimą nuo
proto slėgimo insomnijos bei nemigio nervų išsėmimo histerijos ir nerviškumo.
 Rašykite ir reikalaukite mūsų cirkuliarių: "Severos Nervotonas" — kada ir kaip jį vartoti. Siunčiamas dovanai.
 Severos Preparatą parsiduoda visur aptiekose. Reikalauk vardą Severos, o tuomi apsaugosi nuo prigavystės. Negalint gauti Severos Preparatų savo apietinkėje, užsisakyk tiesiai, adresuojant:
W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Advokato pranešimas.

Pranešu lietuviams, kurie padodate man provas, idant aprašytumėte kuoplačiausiai apie atsitikimą koliestvos pirmoje gromatoje.

Aš esu tas pats, ką provoje M. Jurkonio prieš Lackawanna mainų kompaniją išgrajinau \$50,000 ir J. Andriūšio provoje prieš Readingo mainų kompaniją išgrajinau \$25,000 tarpe daugelio išgrajintų kitų provų.

(Advokatas)
B. S. Yankaus,
154 Nassau St., New York, N. Y.

ADVOKATAS KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metų Skryiaus Viršinininku, Inspektoriam Sovietų Valstijų Imigrantų turi visas tiesas kalpo Attorney, Advocate, Prosecutor, Solicitor ir Counselor at Law. Veda visokias bylas (provas) visose teismuose ir dpartamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laišku, įdėdami krasos ženklėlių ataskymui. Vedimui svarbių bylų ir reikiųjų, probūna ypatingai į visas Valstijas ir miestus su lyze pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras Darbas ir visiems Priemama Prekė

J. STOKIS

177 Nassau Str.,
kampus Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

PAMĖGINKIT SKAITYT Savaitinį Laikraštį "LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveiksmais, einas 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metų tik \$2.00

Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždėką, jei pareikalavsite, adresuodami:

"LIETUVA"

3252 SO. HALSTED STREET

CHICAGO, ILL.

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjamą REUMATIZMĄ? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tikrai vartojo aptiekorius F. A. URBONO MILTELIUS (proškus powder) ir LINIMENTĄ, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykiu juoktis su sveikaisiais iš reumatiškų skaudėjamų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTĄ galite gauti per pačią tikrai už \$1.25.

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE.,
(KAMPAS BERRY STREET) BROOKLYN, N. Y.
Telephone Greenpoint 1411

VIENTAINĖ SVETAINĖ

734-736—3rd Ave., So. Brooklyn, N. Y. Galima užsisakyti Balliams, Mitingams ir Veseiloms, (vestuvėms) Užlaikau puikius kambarius: atkeliauvusieji iš kitų miestų gali gauti puikią nakvynę.

Taipgi suteikiu draugiškus patarimus.

PUIKIAUSIA IR SMAGIAUSIA LIETUVIAMS ŪŽEIGA:

Skanus Alus, gardi Arielka, Elius, visoki Vynai ir kvepentū CIGARAI.

Wm. SHEDLOW'S

734-736—3rd Ave.

SOUTH BROOKLYN, N. Y.

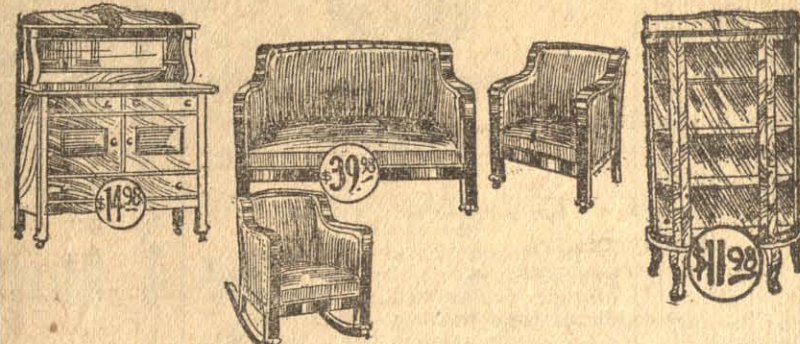
Telephone 1295 South.

Telephone 2372 Greenpoint.
Macys & Marcin Furniture Co.

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Visi myli gražiai papuoštus namus. Ateikite pas mus nusipirkti gražius ir pigius rakandus-fornišius.

PIGU! PIGU!

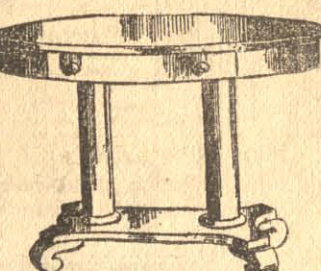
Mes parduodame forničius mokant ant savaitės po \$1.00 arba \$1.50, arba ant mėnesio \$5.00.

Nepamirškite mūsų krautuvės, ateikite persitikrinti.

MACYS & MARCIN Furniture Co.

198-200 Grand Str.

Tarpe Bedford ir Driggs Ave.

Brooklyn, N. Y.

Šale Comedy Teatro.

Visas Darbas Gvarantuojamas. Ištraukiame dantis be skaudėjimo su gazu ir su vaistu, kuris neprieldžia jokio skaudėjimo. Patarnaujame kožnam atsakančiai ir susikalbame visoms kalboms. Užgandėdinas užtikrintas

Dr. SALETAN & POSNER

SURGEON DENTIST

313 BEDFORD AVE.

KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y.

10 metų toj pačioj vietoj.

!!!NEATSISAKYK NUSIPYRT ŠIĄ KNINGĄ!!!

ŽEMIŲ DULKĖS

Parašyta garsios apysakų rašėjos M. Rardzevičiūtės.

Kningoje žemių Dulkės telpa daug puikių užimančių apysakčių, geriau sakant gyvų vaizdelių iš Lietuvos gyvenimo.

Intalpa: Du atsitikimu-abu nelukėtu. Antras: Po tėvų pastogės. Šitoji apysakaitė tai lietuvių gyvenimo veidrodis, kuri nušviečia Lietuvos gyventojų šiandinę bakuželę, kaip lietuvis nors vargą nešdamas, bet budamas sveikas-linksamas vaikštinėdamas Dubisos, Nemuno ir Šešupės pakrantėms po sunkaus darbo uždainuoja: tik klausykite:

Valio, mapo dalgelį,

Valio, Valio ir tt.

toliau dar smarkiau ir linksmiau uždainuoja:

Mergyte mano,

Tekėk už manęs,

Tai tu nežūsi,

Varge nebusi, ir tt.

Trečioji: Naktibilda. Šiame vaizdelyje aiškiai nupiešiama kaip Lietuvos vaikinai praleidžia daugelį naktų — slankiodami pas Mylimasias.

Ketvirtoji: Vakaruškos svetainėje. Gyvas vaizdelis Lietuvos suaugusių ir jaunų žmonių, kada susirenka į burelį ir linksminasi pilnai gyvumo ir malonumo, mergelės viliodamos uždainuoja:

Eik šian merguželė,

Eilk šian lelijelė, ir tt.

Penktoji: Slapta pasiuntinystė. Puikius anekdotas piršlio nuėjus pas merginą su vaikinui. Tarp pašnekų į merginą uždainuoja:

Vai gieda paukštelė,

Čia tavo mergelė,

Švari, verpėjelė,

Daili, audėjelė ir tt.

Visoje kningutėje perdėm aprašomas Lietuvos žmonių gyvenimas. Kiekviename apsakymelyje indėta po keletą dainelių. Žemių Dulkės būtina pareiga perskaityti, prakalbininkui, rašėjui, korespondentui — žodžiu sakant kiekvienam. Žemių Dulkės tai geriausia lietuvių kalboje apysaka. Neatidėliok, bet nusipirk šiandien. Prekė šios daug reiškančios kningos labai žema — vos 50 centų.

Pinigus siųskite stampomis.

Reikalavdami adresuokite:

„VIENYBĖS LIETUVŲNINKŲ“ ADMINISTRACIJA.

120 GRAND STREET,

BROOKLYN, NEW YORK.

"RUSSKAYA ZEMLYA"

kuris išeina kas dien ir kuriame telpa straipsniai, žinios, karikatūros ir paveiksiai dienos klausime.

KAINA:

Suvien. Valstijose, metams \$3.50;
pusė metų 1.80;
trims mėnesiams ..... 1.00.
New Yorke ir užsienin metams 6.50;
pusmečiui ..... 3.50.

Užsirašydami adresuokite:

"RUSSKAYA ZEMLYA"

231 E. 17th St.

New York, N. Y.

NOTARIJUS (REJENTAS)

JUOZ. O. SIRVYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti — čia yra padaroma: Devionostis, pirkimo bilos, liudijimai, sertifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER

SALIUNAS

Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai

398 Grand Street

kampus Rodney st. Brooklyn, N. Y.

GERA PROGAI!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00

Valkų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c

Aritmetika mokimuisi rorkundų, su paveiksiais (apdaryta) 35c

Viso \$1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir \$1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis

Box 62 New York City

Thomas Yermalas

186 Grand Str.

Brooklyn, N. Y.

Didžiausia krautuvė visokių vyrų ir moteriškų aprėdalu: marškinių, kajnierių, nektaių ir žodžiu sakant visko galima gaut, kas tik yra reikalinga pasirėdymui.

Nepamirškite savo tautiečio

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA

Švariai užlaikoma, greit as ir prie lankus patarnavimas.

Atvažiaug svečiai iš kitų miestų ir vietiniai atsilankyk, o gausite puikius valgius kokį tik kas pareikalavsite. Priektam užlaikau puikius kambarius nakvynėms, kaip vietiniams taip ir atkelvusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu

A. DIRZULAITIS

102 Grand Str. BROOKLYN, N. Y.

ANT VAKACIJŲ

Duokit mums jusų orderį, o mes jums prisiusime per ekspresą, užmokėta. Jums nieko nekaštuos persiuntimas į namus. Geriausias vynai ir likierai, gaunami visokiomis kainomis pas: —

H. & H. REINER

DISTILLERS & IMPORTERS

175 to 197 Stagg Street

Art. Graham Ave.

Brooklyn, N. Y.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA

KRAUTUVĖ

Muzikališkų Instrumentų

Visokio skyriaus

Pranešu visiems, jog aš užlaikau tikrai lietuvišką krautuvę, kurioj galite gauti Laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, Spilku, Kolčikų, Kompasų, Kryžių, Bronzalių ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbose su puikiausiomis dainomis ir šokiais. Įvairausio išdarbio Armonikų, Smuikų, (Skrupkų), Klarinetų, Triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi užlaikau Maldakningių ir visokių gražių Popierių laiškams rašyti su įvairiais aprašymais. Visokių magiškių Monų daiktų ir kningų su pagalba čia rių galima padaryti įvairias stukas

Taipgi taisome visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalius ir muzikališkus instrumentus; armonikus, smuikus, klarinetus, triubas, pianus, vargonus. Darbą atliekam gerai ir pigiai. Užsakymus išsiunčiam greitai į visas dalis Amerikos ir Kanados. Visi daiktai pirkti mano krautuvėj yra gvarantuoti. Vieną kartą pirkęs pas mus, pasiilksi ant visados mūsų kostumeriu. Taipgi pirkdami daug tavoro ant syk gauname pigiau ir galime parduot pigiau. Parduodame agentams. Užlaikome įvairaus tavoro „in stock“. Padarome visokius instrumentus ant užsakymo.

Beikalavdami kokio nors tavoro adersuokite:

J. Girdes

103 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Telephone 4659 Greenpoint

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Ebalsamotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviems, veseiloms ir krikėtynomis.

Ofisas ir gyvenimas:

1034 Bank Street,

Waterbury, Conn.

Lietuviai, kreipkitės reikale.

Geriausia dovana drangams Lietuvoje yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis "DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGA" Lietuva leleidžia

"DRAUGAS" atsielna met. \$2, pusel m. \$1;

Užsieniuose metams \$3, pusel metų \$1.60

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Telephone Drovers 6114

JONAS MATHUS

(MATUZEVIČIUS)

Didžiausias ir Puikiausias visame South Boston Lietuviškas

LIUNAS

Sveikiasi ir geriausi visokios rūšies gėrimai ir kvepentū Cigarai.

Puikių užkandžių.

prielankus patarnavimas.

JONAS MATHUS

(Lietuvis Savininkas)

342-344 W. Broadway,

SOUTH BOSTON, MASS.

(Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŠKAS PARDAVEJAS VYNO IR LIKERIŲ AMERIKOJE

SIDNEY F. MILLER

WHOLESALE LIQUOR DEALER

IMPORTER

116-118 UNION AVENUE
NEAR GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

3278 STAGG

REIKALINGI AGENTAI ANT GERŲ ISLYGŲ.

DAUNOROS
TREJOS DEVENYNERIOS
arba
TREJANKA

Susideda iš 27 įvairių gydančių žolelių ir šaknų.
Sutaisyta su degtine arba virintu vandeniu yra geriausias vaistas arba karčių vynu del skolio.

Gydo visokias skilvio ligas, nemalimą gumbą, dispepsiją, išputimą, riemenį, dieglius šonuose, krutinėje ir nugaroje, patrukimą, sunkumą ant krutinės ir visokias kitas skilvio ligas. Geriausiai pataiso apetitą.

VARTOJIMAS: Viena pakelį šitų gydančių augmenų užmerkti į vieną kvortą cisto spirito ir tiek pat vandens, arba išvirti cistame vandenyje ir po 24 valandų gerti po pusę stiklo arba mažiau.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampas North 4-tos gatvės.

"Trejos Devynerios Trejanka" (L. "Trejanka") yra tikrai lietuviškos, pristatant 35 centus, o tuojotais aptuostis. Ivariose negalėse bei ligose. Tačiau reikia žinoti, kad tik Daunoros "Trejos Devynerios" yra tikrai lietuviškos, pristatant 35 centus, o tuojotais aptuostis. Ivariose negalėse bei ligose. Tačiau reikia žinoti, kad tik Daunoros "Trejos Devynerios" yra tikrai lietuviškos, pristatant 35 centus, o tuojotais aptuostis.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekancius darbus: išbalsmuoju ir laiduju mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakliniausių. Pamsandau karientas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.

Viršui minėtai reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISA: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užėiga pas

Jokuba Kancieriu

Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitor nepamirškite šios puikios vietos.

253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.
Tel. 5311 Greenpoint.

New Plaza Hall

Dvi DIDELĖS SALES DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESELIU IR LINKSMU VAKARELIU

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užėiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai.

291 Wythe Ave.
Kampas So. 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.

NEPAMIRŠKIT Tautiško Namo,

Extra, parankiausia Salė veselioms, Baliams, Teatrams ir mitingams. Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikūs Cigarai. Skanus užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS

101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Lavy, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto nuo greičiausių ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauciją \$30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėti dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA. (Bell Phone 8-R)

M. Mierzwinski
uzlaiko dvi didelias **BUČERNIAS,**

kuriuose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandzių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rūkintos Mėšos, Jaunų Paršukų, Kumpių, KrajavųTaukinių ir Kudu Lašinių.

Visados Sviežia Mėsa ir čystai užlaikoma.

75 Grand Street Kampas Wythe Ave. BROOKLYN, N. Y. Tel. 3359 Greenpoint

41 Avenue A Kampas 3-rd Street NEW YORK, N. Y. Tel. 2174 Orchard

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje. Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelei Europor keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavineja bagažų ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Serantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: George A. Cullen, Passenger Traffic Man 90 West Street, N. Y.

Telefonas, Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus,
1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa.

OFISO VALANDOS Nuo 9 iki 11 rito
" 2, 4 popiet.
" 7, 8 vakaro
NEDELIONIOMIS " 9, 11 rito
" 1, 4 popiet.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas **PETRA A. DRAUGELI.**

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė del mitingų. Nepamirškite šios atsakančios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

12 dideliu ir 12 mažu.

H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.

Telephone, 4179 Stagg.
817-819 Grand St.

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS eik visada pirkti pas **Simaną Pociuną** Cia gausi Čeverykus gerų išdirbusių, kaip EMERSON ir kitų. Reikalau damas užėik.

S. POCIUNAS
127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

Konkursinis **Geografijos Vadovelis**
Kaina 50c.
Apdarytas 75c.
I. J. Paukštis & Co.
170 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽLŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodintiems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus dalgtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausia praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PIRMAS LIETUVISKAS **Fotografistas ir Maliorius**

Geras darbas. Vidutiniška čienia

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

SAULE THE SUN

Du-kart nedėlinis laikraštis

Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

PRENA LAS UTARNINKA ir PĖNYCIA

Prenumerata kaštuoja: **Amerikoje** Ant viso meto \$2.50 Ant pusės meto \$1.25

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Su vienu butelu **Pain Expelerio** Galit askausmu giltine praginti. Šiems vaistams del sutepimo negal joki kiti lygintis. Niokas nodaoda teip greito palengvimo ir pastovenciai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Sudurdimo t. t. Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St., New York

Tėmykit ant Ankerio ženkle apsaugojimo

Jei norite turēt gerą laikraštį, tai užsisakykite

"ATEITI!"

"ATEITIS" išėina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoją dienraštį.

"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.

"ATEITIS" yra vedama gabijų redaktorių, kuriai sandarbininkanija visą eilę žymiausių lietuvių rašytojų.

"ATEITIS" kaina tik \$2.50 metams ir \$1.50 pusei metų. Į užrubežį \$3.50 metams ir \$2.50 pusei metų. Norintiems "Ateiti" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas: **ATEITIS PUBLISHING CO.,**
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

EURO-ROSIJOJE IR LIETUVOJE \$3.50
ANGLIJOJE IR SKOTLANDIJOJE 15 sh.
PRUSUOSE 15 MARKIŲ.

Prek tam pilnai užsimokėję skaltytojais kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

Adresavokite: **W. D. Boczkowski & Co.**
570-522 W. South Al. MAHANAY CITY, PA.

Telephone 3674 Stagg

Robertas Gabrecht's CAFE
KASDIEN

Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba

Puikiausia užėiga del visų. Skanus Alus ir visoki Likierai, kvepianti CIGARAI. Visoki užkandžiai dovanai.

355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N. Y.